

DÉLVIDÉK

Főszerkesztő: Illés Sándor

Politikai napilap
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zombor, Csllás Benő ucca 3.
Telefon: 2-07.
Előfizetés egy hóra. . . 2.40 P.
Negyedévre 7.- P.

I. évfolyam

Zombor, 1941 május 25, vasárnap

21. szám

Hősök napja

A Hősök Napját ünnepli ma Magyarország. A Hősök napja ma nemzeti ünnep, az-za emelte az elgondolás, hogy emlékeztetni kell az utókort azokra, akik vérük és életük feláldozásával egy szebb jövőt akartak biztosítani az utánuk jövőknek.

Ma az emlékezés ünnepét üljük itt Bácskában, s az emlékezés ünnepét ülük Erdélyben, a magas Hargitán, a Felvidéken és az emlékezés kegyelet-lángja gyul ki a fővárosban is, a mezőkön, erdőkben, völgyekben. Ez a láng világítja most meg minden magyar szívét, ez a láng sugároz szent fényt az arcokra.

Megkondulnak a harangok és felbugnak az orgonák. A világban vad vihar dühöng ismét, kattognak a gépfegyverek és nap-nap után születnek névtelen hősök Afrikában, a homoksisivatagokban és a tengereken. Nap-nap után hullik az embervér egy szebb jövőért, igazságos békéért, az új Európáért.

Ma, amikor nálunk is imára kondulnak a harangok, mi is gondoljunk a hősökre. A bácskai hősökre, a magyar hősökre, a magyar honvédre, aki érettség esett el. Gondoljunk azokra, akik a magyar felszabadulás napján vesztették el életüket, hogy új életet adjanak nekünk a felszabadult hazában.

Emlékezzünk meg kegyelettel a világháboru hőseiről is, akik vérükkel jelölték meg az utat, amerre haladnia kell a magyar ifjuságnak. Ez az út csak úgy vezet a szebb jövőbe, ha apáink hitével indulunk el, ha ápoljuk a magyar katonai erényeket. A magyar katonanemzet. Ez a nép ősidők óta fegyvert forgatott, hadakozott, hogy biztosítsa puszta létét a nap alatt. Hadakozott, harcolt, fogyott évről évre, de azért akár mennyire lepadt, mégis állta évszázadok bösz viharát a Kárpátok medencéjében. Ez a vihar nem tudta elsöpörni, sőt, ha számban gyöngítette is, hitében erősítette. Ez a hit az, ami megtart bennünket mindig, ami nem engedi, hogy semmivé morzsolódjunk.

Ez a hit az, ami fákljaként világít az éjszakában. Amikor már-már csonkig égett ez a fáklja, akkor mindig elküldi a magyarok Istene a virradatot.

Most is ránkvirradt és ma, amikor az elesettek felé fordítjuk arcunkat és szívünket, hisszük, hogy az ő áldozatuk meghozza majd az emberiség szebb holnapját, meghozza a békét, az igazságon alapuló békét, amelyért ők is küzdöttek. Hiszük, hogy meghozza a boldogabb holnapot, amikor nem lesz ellensége, csak testvére és barátja a magyarnak.

Ez a hit új erőt ad, új lendületet kölcsönöz és új hitet sugároz most szerzte a szemekből. Új erővel dobog a szív is, s amikor ma megállunk előttük, amikor elébünk idézzük árnyékalakjukat, fogadalmat teszünk: Méltók leszünk hozzájuk...

(I. s.)

A háború kiterjed az egész Közép- és Közelkeletre

A Szovjet és Irán átvonulási engedélyt ad a német hadseregnek / Amerika attól tart, hogy Franciaország német segítséget kér gyarmatbirodalma megvédésére / A tengely tiszta helyzetet teremt a Földközi tengeren az angol szigetország elleni támadás megindulása előtt

London krétai német sikereket jelent

A Kréta szigete ellen megindult német támadással kapcsolatban Berlinben kijelentik, hogy ezzel megindult Németország nagy nyári offenzívája. Rómából viszont azt jelentik, hogy a Földközi tengeren megkezdett hadműveletek, valamint az angol-iráki háboru hadszíntérre változtatja az egész Közép- és Közelkeletet.

A Kréta ellen folyó német támadásról részleteket még mindig nem közölnek Berlinben. London jelentései szerint a német hadsereg helyi sikereket ért el a görög szigeten. Az angolok arról panaszkodnak, hogy hadiflottájuk rendkívül veszélyes helyzetben van a görög vizeken és nem tudja kifejteni erejét. A németek a szerdai és csütörtöki sikeres támadás után pénteken újabb 3 angol cirkálót süllyesztettek el és számos más hadihajót rongáltak meg. Gibraltárba befutott egy angol hadihajóraj, amelynek majdminden egysége súlyosan sérült állapotban érkezett a Földközi tenger nyugati kapujához.

Az iraki-angol háboru változatlan hevességgel folyik. Olasz hírforrások ismételtén megerősítik, hogy az olasz és német légi erők tevékeny részt vesznek az irakiak sza badságharcában. Kilátásba helyezik római körökben a német és olasz szárazföldi csapatok segítségét is Iráknak és úgy tudják, hogy a tengely csapatai a

Szovjet és Perzsia területén

keresztül vonulnak a közelkeleti hadszíntérre. Az olasz fővárosban azt hiszik, hogy török területet nem használ átvonulásra a német hadsereg.

Római hírforrások szerint a közel- és középkeleti háboru kimenetele alkalmas az egymással szemben álló felek leszámolásának végleges eldöntésére is. Annál is inkább lehetséges ez, mert Anglia legfőbb őrjöttebb fegyvere, amelyre világhatalmát alapozta, a földközítengeri harcok során súlyos veszteségeket szenvedett. Az angol flotta ereje ma már nem félelmetes és a jövőben is valószínűleg állandóan csökkenni fog. Az angolok nagy sietséggel építik ki a vöröstengeri kikötőket, hogy ezekkel helyettesítsék veszélyben forgó földközítengeri bázisait.

A világsajtóban elterjedt hírek előtérbe helyezik a Gibraltár elleni német támadás lehetőségét. Hír szerint Anglia is számol a közeli támadással és fokozza védelmi intézkedéseit.

Az angol szigetország

megtámadására — mint az olasz fővárosban mondják — csak akkor kerül sor, ha a tengely már tiszta helyzetet teremtett a Föld-

közi tengeren. A helyzet tisztázása gyors ütemben halad előre. Ezt célozzák a Kréta szigeten és Északafrikában már folyamatban lévő hadműveletek is. Szollumnál és Tobruk-nál fokozódó hevességgel folynak a küzdelmek. Valószínűnek látszik, hogy Kréta meg szállása után a német erők megkezdik támadásukat Cyprus szigete ellen is. A szigetnek nagy hadászati jelentősége van.

Franciaország

Németország melletti állásfoglalása újra hivatalos megerősítést nyert Darlan kormányelnökhelyettes beszédében. Darlan kifejtette, hogy Franciaország egyedüli útja a Berlinnel való szoros együttműködés s ez létérdeke a francia államnak, mert csak a németek oldalán harcolhatja ki azt a békét, amelyre szüksége van. Visszautasította azokat a kombinációkat, amelyek a francia flotta és a gyarmatok átadásáról szólnak.

Amerikában fokozódó aggodalommal figyelik a francia magatartást. Washington attól tart, hogy Franciaország bejelenti, nincs elegendő ereje gyarmatai megvédésére és ezért német segítséget kér. Amerikai találgatások szerint mindenképp Tunisz és Marokkó északafrikai francia gyarmatok megvédésére kérnének német segítséget a franciák, miáltal ez a két gyarmat német hadászati támaszponttá válna.

Az Egyesült Államokban

tovább tart az erjedés. Roosevelt a legutóbbi sajtókonferencián már nem válaszolt sem a hajókiséretnek, sem pedig a francia-amerikai viszony tárgyában feladott kérdésekre. Washingtonban azt hiszik, hogy a semleges ségi törvény módosítását az elnök nem veti fel a kongresszusban, mert attól fél, hogy ez a belső bomlás fokozódásához vezetne. Az amerikai városokban szaporodnak a háboruellenes tüntetések és a békepárt táborra napról-napra népesebb. Lindbergh ezredes újabb beszédet mondott a hadbasodródás ellen és leszögezte, hogy Amerika feltétlenül elveszítené a háborut, ha beavatkozna, miután nem készült fel arra. Viszont az amerikaiaknak nem fűződik érdekük az európai háboruhoz és nem szabad az ifjuságot feláldozni azért, hogy Anglia helyzetén segítsenek.

A Szovjet és Perzsia átvonulási engedélyt ad a német hadseregnek

A tengely a szigetország ellen meginduló támadás előtt tiszta helyzetet teremt a Földközi tengeren

Róma, május 24.
Római politikai körök véleménye szerint a tengely kréai és középkeleti akcióval megkezdte a Földközi tenger vidékének megtisztítását az angoloktól. Németország és Olaszország teljesen tiszta helyzetet teremt a Földközi tengeren, mielőtt megkezdne az angol szigetország elleni támadását.

Az olasz fővárosban biztosra veszik, hogy a tengely hadereje a Szovjet és Perzsia területén keresztül vonul fel Irák megsegítésére. Római vélemény szerint törökországi átvonulásról szó sem lehet.

Ujabb 3 angol rombolót és gyors-hajót süllyesztettek el a németek

Berlin, május 24.
A Német Távíratok Irodája közli a vezéri főhadiszállás szombati jelentését, mely szerint a pénteki napon újabb 3 brit rombolót és 5 gyors-hajót süllyesztettek el a német erők, míg számos más angol hadihajót meg rongáltak.

A német légierők Anglia középső és keleti részei ellen intézett támadásuk során elpusztítottak és megrongáltak iparüzemeket és repülőtereket. Délangliában a repülő gépcsarnokokban, üzemanyagraktárakban és élelmiszerraktárakban okoztak károkat. Grauber vezérezredes, parancsnok, hősi halált halt.

A vezérezredes résztvett a lengyelországi a franciaországi és belgiumi hadjáratban és többször kitüntette magát hősiességével.

Keletafrikában, Szollum környékén a német-olasz erők sikerrel dobták vissza az

ellenséget és páncélcsovcikat, valamint gép járműveket semmisítették meg.

Az ellenség berepült német terület fölé. Kölnre és Düsseldorfra hullottak bombák, amelyek azonban katonai célpontokban nem tettek károkat.

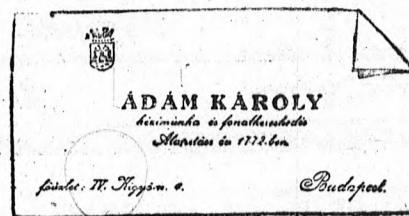
ANGLIA ELVESZTETTE A HÁBORUT

Newyork, május 24.

Az amerikai lapok nagy cikkekben foglalkoznak a háborúval. A lapok nagy része résztvesz a háborús uszításban. A komolyabb lapok azonban óvatosságra intik a kormányt és kiemelik, hogy Anglia máris elvesztette a háborút. Ez a háború nem Anglia, hanem Amerika háborúja már. Nagybritanniát a nemzetközi gondolat képviselői behalózták. Ezek most otthagyták Angliát és Amerikába menekültek.

telten visszautasították az angolok felhívását, hogy adják meg magukat és hősiességgel küzdenek.

Az olasz repülőgépek elsüllyesztettek egy 12.000 tonnás ellenséges kereskedelmi gőzöst.

TOBRUK KIKÖTŐJÉT ELTORLASZOLTÁK AZ ELSÜLLYEDT HAJÓK

Róma, május 24.

Rómába érkezett jelentések szerint Tobruk kikötője előtt annyi hajóroncs van, hogy ezek elzárják a kikötő bejáratát. A Stukák a hajók egész sorát süllyesztették el a kikötőben.

Az angolok helyzetét Tobrukban nagyon megnehezíti az a körülmény, hogy a német-olasz légitvevényesség teljesen megsemmisítette a vízvezetékét, víztartályokat és élelmiszerraktárakat.

La Lineából érkező jelentések arról számolnak be, hogy a gibraltári kikötőbe befutott az Argus anyahajó több cirkáló és romboló kíséretében. Az anyahajó és számos más hadihajó súlyosan megrongált állapotban futott be a kikötőbe.

AMERIKA NEM KÉSZULT FEL A HÁBORURA

Newyork, május 24.

Amerikában folyik a háboruellenes kampány. A semlegesség hívei mindent megtesznek, hogy megóvják Amerika népét a

3 SZEGEDI SZÓ

WIESNER BUTOR MEGBIZHATÓ

Mauzál tér,
Virágh cukrászda mellett

Lázadás készül Észak-Irországban

Newyork, május 24.

Az Internacional News Service jelentése szerint abban az esetben, ha Anglia Irországban bevezeti a kötelező katonai szolgálatot,

az ir nép fellázad.

Irországban lázadás készül az angol uralom

ellen. A nép nem akar résztvenni Anglia háborújában.

Ulsterban is be akarja vezetni Anglia az általános katonai kötelezettséget. Ez a terv azonban itt is ugyanugy mint Irországban, a legnagyobb ellenállásba ütközik.

—:o:—

Róma : A háború kiterjed az egész Közel- és Középkeletre

Róma, május 24.

A Relazioni Internazionali azt írja, hogy az angol-iráki háború a közeljövőben tűzvészérett terjed ki az egész Közel- és Középkeletre. Erre mutat az is, hogy a német és olasz légierők már résztvesznek a küzdelmekben.

A lap szerint a közelkeleti háború kimenetele nagy kihatással lesz a háború befejezésére is.

Vichyből érkező jelentések szerint az iraki kormány Bagdad és Kirkuk környékén kihirdette az ostromállapotot.

Az angolok német sikereket jelentenek Kréta szigetéről

A MTI közli, hogy angol jelentések szerint Kréta szigetén súlyos harcok folynak. A londoni jelentések szerint a németek helyi

Rádiók, Orión, Philips, Népvők

már kaphatók, sőt használt készülékeket is becsereélünk magas árban.

FEHÉR DROGÉRIA, ZOMBOR

sikereket értek el a szigeten. Az angol flotta kedvezőtlen helyzetben van a görög vizeken, miután a szűk öblökben korlátozott a mozgása és állandóan ki van téve az ellenség támadásának.

Az angolok borulatoan ítélk meg a kréai helyzetet.

OLASZ HADIJELENTÉS

Róma, május 24.

A főhadiszállás szombati közleménye szerint Északafrikában, a tobruki arcvonalon megtört az ellenség páncélos egységekkel támogatott rohamcsapatainak támadása. Szollumtól keletre élénk harcok folynak.

Az ellenség légitámadást intézett Benghází ellen. Néhány benzülőlt meghalt, vagy megsebesült. Más kár nem esett.

A német-olasz erők működése folytán Anglia újabb 4 cirkálót vesztett, míg 3 más angol cirkáló megsérült. Keletafrikában, Gallé és Szdamo vidékén folytatódik az olasz haderő hősties ellenállása a fokozódó ellenséges nyomással szemben.

Amharából délre a bekerített és minden utánpótlástól elvágott olasz erők ismét

felesleges vérontástól. Lindbergh ezredes tegnap népgyűlést tartott és a néphez intézett beszédében kijelentette, hogy nem kell átmenni Európába. Amerikának nem szabad beavatkoznia a háborúba, Amerika nem tudja, hogy kiért harcol. Ezenkívül, jelentette ki beszéde további során Lindbergh, Amerika nincs felkészülve a háborúra.

Rövid hírek

Az iraki légihaderő meglepetésszerű támadást intézett Amman transzjordániai fő város repülőtere ellen. A támadás sikeréről még nem érkeztek jelentések. Ez volt mindenestre az első támadás, amelyet az iraki légihaderő az ország határain túl hajtott végre az angolok ellen.

Favzi Kenkadzsi palesztinai felkelővezér csapatai nagy sikereket értek el a transzjordániai határvidéken folyó gerilla-háborúban.

Eden külügyminiszter elfogadta Sir Robert Vansittart, az angol kormány első diplomáciai tanácsadójának lemondását. Vansittart jelenleg hatvan éves.

Irak új moszkvai követe tizenkét konzuli tisztviselő társaságában elutazott állomáshelyére, mint a »Popolo di Roma» jelenteli.

Hivatalosan közlik Londonban, hogy a kréai angol parancsnokság elhatározta a szigeten lévő brit vadászgépek visszavonását. Ezt a rendszabályt azzal okolják meg hogy »a kréai repülőterek száma csekély és minősége igen rossz».

Blument, Blum kormányának volt kabinettfőnökét — mint a párizsi lapok Perpignanból jelentik — letartóztatták, amidőn titokban Spanyol területre akart menni.

Schwerin von Krosigk gróf birodalmi pénzügyminiszter Brüsszelből Párizsba érkezett. Brüsszelben tárgyalt a német hatóságokkal.

PALESZTINAI ARABOK FELGYUJTOT- TÁK AZ OLAJVEZETÉKET

Beirut, május 24.

Ideérkezett hírek szerint a palesztinai arabok felgyújtották az angol kőolajvezetékét. A vezeték már napok óta ég. Az angolok nem kapnak arab munkásokat sem, bár magasösszegű jutalmakat ígérnek a bérrel felül. Az a rabságban osztatlan felháborodást keltettek azok a támadások, amelyek az angol légierő szíriai repülőterek és Irák védtelen lakossága ellen intéztek.

»ANGLIA MEGROHANÁSÁNAK FŐPRÓBÁJA»

Buenos Aires, május 24.

A Kréta elleni német támadás az argentinai sajtóban és közvéleményben egyaránt nagy érdeklődést váltott ki. A lapok kedden külökiadásban közölték a támadás híreit és azóta is első oldalon számolnak be a

kréti csatáról szóló legújabb jelentésekről. Argentiniában általában az a vélemény uralkodik, hogy ez az első kísérlet egy szigetnek a levegőből való meghódítására és ezzel az Anglia elleni invázió főpróbájának tekinthető.

Darlan: Franciaország számára életkérdés a Németországgal való becsületes együttműködés

Vichy, május 24.

Darlan francia minisztere, nőkhelyettes (mint a Délvidék előzetesen jelentette) pénteken rádióbeszédet mondott. A beszédben Darlan visszautasította az angolszász hatalmak hírverésében terjesztett rágalmakat és rámutatott arra, hogy

Németország nem követeli Franciaországtól sem a hadihajóraj átadását, sem pedig a háboruban való tévékeny részvételt.

Franciaország számára a Németországgal való becsületes együttműködés életkérdés. A francia kormány saját érdekében széles alapokon működik együtt Berlinnel, amely

nem legyőzöttként kezeli Franciaországot, hanem az új Európa kiépítését célzó hatalmi tömörülés fontos tagjának tekinti.

Darlan nagy elismeréssel nyilatkozott Berlin barátságos politikájáról

és hitet tett Franciaország szebb jövője mellett.

Francia politikai körökben Darlan beszéde rendkívül kedvező fogadtatásra talált. Leszögezik, hogy a miniszterelnökhelyettes kijelentései mindenben fedik Petain államelnök legutóbbi beszédében lefektetett politikai elveket és Darlan végrehajtója Petain marsall politikai elgondolásainak.

A tengely földközítengeri akciói létében fenyegetik az angol hadiflottát

Róma, május 24.

Az olasz sajtó érdeklődésének előtérben a földközítengeri légi és tengeri események állanak.

A Stampa megállapítja, hogy az angol hadiflotta ellen vezetett sikeres támadásban az olasz hadihajók is részt vesznek, ami megcáfolja London korábbi állításait, mintha az eddigi tengeri ütközetek és angol légitámadások folytán Olaszország hadiflottája harcképtelenné vált volna.

A Corriere della Sera leszögezi, hogy a német-olasz tevékenység létében fenyegeti a Földközi tenger keleti medencéjében összevont angol flottát.

Ez a flotta nem is olyan régen még komoly erőt képviselt és egyike volt az angol politika alappilléreinek.

Az angolok flottájuk segítségével évszázadokon keresztül uralkodtak és most is ebben látták biztosítékát a győzelmüknek. A német-olasz haditevékenység most olyan károkat okozott az angol hadihajórajban, ami egy csapásra alapjaiban változtatja meg a helyzetet. Az angolok a földközítengeri harcok során nem számoltak azzal, hogy a tengely teljesen új fegyverekkel és új módszerekkel támad, amikor rájöttek erre, intézkedéseket tettek, ezek azonban elkéstek. Anglia most azon fáradozik, hogy sietve berendezze a vöröstengeri egyiptomi kikötőket. Ebből is látható, hogy

a Földközi tengeren főbbé nincsen biztonság az angol flotta számára

és közelkeleti haderejének csak Afrika megkerülésével tud utánpótlást nyújtani.

Előtérben a Gibraltár elleni német támadás

Berlin, május 24.

Berlini nemzetközi megfigyelők a legnagyobb érdeklődéssel kísérik a német hadi erő nagyarányú földközítengeri tevékenységét és újabb előkészületeit. Az előkészületekből arra lehet következtetni, hogy a küszöbön álló nagy összeütközés nemcsak egy ország, hanem egy egész földrész sorsát fogja eldönteni. Kétségtelen, hogy Németország még a nagy nyugati offenzívát sem készítette elő olyan nagy gonddal, mint a most készülő hadműveleteket. Hogy mikor indul meg az a katonai akció, azt természetesen senki sem tudja Berlinben. Viszont talán nem tévednek azok a semleges megfigyelők, akiknek véleménye szerint két héten belül, esetleg már a pünkösdi után napokban sor kerül ennek a nagyarányú katonai akciónak megindítására.

Berlin nemzetközi köreiben az a benyomás, hogy nemcsak a Közéleketen, hanem az angol birodalom másik rendkívül fontos pontján: Gibraltár körül is rövidesen összecsapásra kerül sor. Mint a Völkischer Beobachter Ceutából értesül, Gibraltár parancsnoka minden előkészületet megtett már a kormányzás kiűritésére. A polgári lakosságnak szombat reggelig kell elhagynia a kormányzás területét. Az első kiűritett csoport csütörtökön az éjszakai órákban hagyta el Gibraltárt. A kiűritett polgári egyének fejébe mindössze 10 fontot és 20 kilogram sulyu csomagot vihetek magukkal.

A Földközi-tenger megélénkült csatája is arra mutat, hogy a német légierő fokozott igénybevételével Németország nemcsak a földközítengeri területiális pontok

kon akar csapást mérni Angliára, hanem a brit tengeri erőket is meg akarja semmisíteni. Az angol flotta tehát veszélyes órákat és percekét él át.

A Kréta elleni támadással megkezdődött a nagy német offenzíva

Tömegesen dobják harcba a németek az újfajta felszereléssel ellátott ejtőernyős alakulatokat

Berlin, május 24.

A Baseli Nationalzeitung cikket közöl a németek földközítengeri akciójáról és azt írja, hogy ezzel

kezdését vette a nagy nyári offenzíva. A németek új taktikával támadnak.

Hatalmas repülőgépekkel szállítják az ejtőernyősöket és olyan tömegben dobják ezeket harcba, amilyenre eddig példa nem volt. Az ejtőernyős alakulatok újfajta felszereléssel vannak ellátva. Kétszáz méter magasból ugranak ki repülőgépekből és ernyőjük közvetlenül a föld felett nyílik ki. Ilymódon a zuhanó ejtőernyősök megsemmisítése az ellenség részéről szinte lehetetlen.

A németek az újfajta ernyő segítségével dobják a katonák után nemcsak a löszert és a fegyvereket, golyószórókat, de kisebb ágyukat és kerékpárokat is. Az eddigi eredmények kielégítőek.

Berlinben kijelentik, hogy tulzottak az angol részről terjesztett hírek, amelyek nagy német veszteségekről tudnak. Az angolok mindig túllőnek a célon, mondja egy német jelentés. Később a világ közvéleménye meggyőződik arról, hogy csak propaganda célokat szolgált az angol jelentés.

Domán Szőnyegház Kft. SZEGED, Kárász u. 12.

Szőnyeg, függöny és egyéb lakberendezési cikkek legnagyobb délvidéki raktára
Saját paplangyár Alapítási év: 1857

IRÁKI HADIJELENTÉS

Bagdad, május 24.

Az iraki vezérkar legújabb hadijelentése tüzéségi és jártevékenységről számol be.

A déli hadszíntéren az iraki haderő és a törzsek szabadcsapatai eredményes támadást intéztek az angol állások ellen.

Angol hadihajók támadást intéztek a partvidék ellen, jelentős kárt azonban nem okozhattak.

Az iraki bombavetők 16 angol repülőter ellen intéztek eredményes támadást. Az ellenség Rasid táborát bombázta.

TRAKTOROKAT

bármily gyártmányt, golyóscsapágyas acélkeretes

cséplőgépet veszek

Részletes leírást ármegjelöléssel kérek,

Cs. Graf Lajos, Pécs, Hunyadi u. 13.

Nemesmilitics ünnepe

Áldozócsütörtökön tartotta meg a község a felszabadulás ünnepét — Három év után csütörtökön járultak először az Ur elé az első áldozók

Nemesmilitics, május 24.

A virágzó, szép és érdekes magyar község, Nemesmilitics, Áldozócsütörtökön ünnepelte meg a felszabadulás napját. Az emlékünnepe az egész község ünnepe volt és abból mindenki kivette részét.

Külön fel kell jegyezni azt is, hogy három év után csütörtökön járultak az Ur elé először az első áldozók. Három évig nem volt lelkiatyája Nemesmiliticsnek. Ma Lantos Károly lelkész viseli már gondját ennek az érdekes magyar községnek.

Csütörtökön hetven első áldozó járult az Ur elé. Utána közös reggeli volt. Tíz óra körül misén vettek részt a község polgárai. Közreműködött a katonaezred zenekara is. Beszédet mondott vitéz Tudja Géza őrnagy, zászlóaljparancsnok, Osztos János százados, Szikszay István főhadnagy Molnár

Károly főhadnagy, dr. Molnár Lukács, a község főjegyzője, Körmeny István, Nagy Lajos községi bíró.

Délelőtt tisztelettel, délután a sportpályán rendeztek ünnepséget, szép és gazdag műsorral. Elsőnek az ezred zenekara a Hiszekegy-et játszotta el. Osztas István százados tartotta az ünnepi beszédet, majd a zenekar indulót intonált, Kassay István vitéz Somogyvári egyik szép yersét szavalta el. A második zászlóalj énekkara irredenta dalokat adott elő. Horváth Vera és Horváth Teréz szavalt. Baranya István a Talpra magyart szavalt el nagy sikerrel. Nagy Sándor őrmester mókáival szórakoztatta a közönséget.

A tábornok este fél kilenckor kezdődött és a takarodóig kitünően szórakozott a község lakossága.

Megnyílt a teljes távbeszélő-forgalom

A Szabadkán székelő szervező m. kir. postaigazgatóság közli, hogy május hó 23-ától kezdődőleg az állami és a magántávbeszélő forgalom a katonai közigazgatás alatt álló területek és az anyaország közötti kölcsönösen megindult.

A m. kir. postavezérgazgatóság a távolsági beszélgetésekért fizetendő díjakat átmenetileg a következőkben állapította meg:

1. A Baranyai háromszögön belül, a Muraközi és Muramelléki területeken belül, a Duna—Tisza közén 25 km távolságig, továbbá a Duna—Tisza köze és a Baranyai háromszög kölcsönös forgalmában 25 km távolságig a 3 perces beszélgetés díja 50 fillér, minden további perc díja 20 fillér és a meghívás díja 50 fillér.

2. A Duna—Tisza közén 25 km távolságon túl, a Duna—Tisza köze és a Baranyai háromszög kölcsönös forgalmában 25 km-en túl, továbbá ugyanazon vármegye anyaországi csonka része és a katonai közigazgatás alatt álló kiegészítő része közötti kölcsönös forgalomban az erős forgalmu órákban (8 és 19 óra között) a 3 perces beszélgetés díja 1 P 50 f, minden további perc díja 50 fillér és a meghívás díja 60 fillér. E viszonylatokban a gyenge forgalmu órákban (19 óra és 8 óra között) a 3 perces beszélgetés díja 90 fillér, minden további perc díja 30 fillér, a meghívás díja 60 fillér.

3. A katonai közigazgatás alatt álló területek és az anyaország közötti kölcsönös forgalomban, továbbá egyrészt a Duna—Tisza köze és a Baranyai háromszög, másrészt a Mura-mellék és Muraköz kölcsönös forgalmában az erős forgalmu órákban (8 óra és 19 óra között) a 3 perces beszélgetés díja 2 P, minden további perc díja 67 fillér, a meghívás díja 60 fillér. A felsorolt viszonylatokban a gyenge forgalmu órákban (19 óra és 8 óra között) a 3 perces beszélgetésért 1 P 20 f-t, minden további percért 40 f-t és a meghívásért 60 f-t kell fizetni.

4. A kedvezményes díju hírlabeszélge-

tésekért a távolságra való tekintet nélkül tehát minden viszonylatban 3 perces beszélgetés után 50 f-t, minden további percért 17 fillért kell fizetni. Ezeket a beszélgetéseket csak 18 óra és 9 óra között lehet folytatni.

Ha valamely beszélgetést kedvezőtlen vagy hiányos összeköttetés miatt nem lehet lebonyolítani, a posta a beszélgetést díjmentesen törli.

A szervező m. kir. postaigazgatóság figyelmezteti a távbeszélő előfizetőket, hogy távirataikat távbeszélőállomásokról — minden előzetes kérelem nélkül — távbeszélőn is feladhatják. A távbeszélőn feladott táviratok után a szódijon felül táviratonként 18 fillért kell fizetni. A távbeszélőn feladott táviratok díjait a feladást követő hó elején, a távbeszélő díjakkal együtt szedi be a postahivatal.

A távbeszélő előfizetők kívánságára a posta a távbeszélő előfizetők címére érkező táviratokat távbeszélőn nyomban bemondja és ezenkívül magát az eredeti táviratot is kézbesíti. E szolgálat díja táviratonként 12 fillér.

Amely vállalat címére gyakran érkeznek táviratok, célszerű, ha rövidített távirati címet jegyeztet elő, mely ilymódon a táviratozást üzletfelei részére olcsóbbá teszi. A rövidített cím szerkesztésére és díjára a postahivatalok készséggel adnak felvilágosítást, amint készséggel tájékoztatják a közönséget a posta, táviró- és távbeszélő szolgálat igénybevételének módzatairól és az egyes díjtételekről is.

Féláron lehet utazni Szegedre

A június 7-én megnyíló Szegedi Ipari Vásár az egész Bácskából féláron lehet utazni. A féláru utazáshoz szükséges igazolványokat az Ibusz kirendeltségeinél és lapunk kiadóhivatalában lehet megvásárolni, még pedig Szegedtől 100 km. körzeten belül 1 pengős, 100—150 km. körzeten belül 1.50 P., 150 km. felüli távolságtól pedig 2 pengős árban. 50%-os utazási kedvezmény június 5-én 0 órától, 16-án déli 12 óráig, érvényes a Szegedre utazásra, a visszautazásra pedig június 7-én 12 órától, 18-án 24 óráig. Mindenki nagy élményben lesz része, aki felkeresi a Szegedi Ipari Vásárt, amelyen már a bácskai kiállítók is részt vesznek kiváló készítményekkel. A Szegedi Ipari Vásár rendezősége éppen a bácskai és erdélyi terület visszacsatolása miatt ezidén kiterjesztette a vásár területét, úgy, hogy most olyan területekkel bővül a Szegedi Ipari Vásár, amely látványosságban veteckdni fog a legnagyobb vásárokkal. A vásár

HALDA

svéd írógépek

ORIGINAL-ODHNER

svéd számoló- és összeadógépek

R o t o sokszorosítógépek

Kosmograph diktálógépek

A d m i r a l portable és standard írógépek

Reetophot fénymásológépek

vezérképvisellete!

PIRKNER és ZETTNER

Budapest, IV. Mária Valéria

U. 1. Tel. 182-280, 182-697

Körzet képviselőt keresünk!

alatt kedvezményesen tekinthetők meg a szegedi és Szeged környéki látványosságok, úgy, hogy mindenkinek alkalmá nyílik arra, hogy kedvezményes áron megtekintse az alföld fővárosának szépségeit. A kedvező vonatkozlekedés pedig megkönnyíti az utazást. Mindennemű felvilágosítást vásárhoza (Szeged, Horváth Mihály ucca 3.) készséggel ad az érdeklődőknek.

Olcsó népkönyvtárakat kell szervezni

A magyar falunak, a magyar kisembereknek, a szegényebb társadalmi rétegnek könyvet kell adni. Magyar könyvet, nemzeti szellemű, a magyar hagyományokhoz ragaszkodó, európai látókörű, olcsó könyvet. Olcsó népkönyvtárak megszervezése szükséges ezért, amely alkalmas lesz arra, hogy a magyar társadalom egyes rétegei között mutatkozó szellemi és művelődési különbségeket eltüntesse és a kimondottan ponyvairodalmat kiüsse az emberek kezéből.

Ez a feladat elsősorban a társadalmi egyesületek vezetőire vár. A visszatért Délvidéken is megjelentek már a Nemzeti Könyvtár, olcsó, színes és értékes könyvei. Ezek a könyvek helyettesítsék a rossz, izléstelen és erkölcsstelen ponyvát, amely csak üzleti vállalkozást jelent a kiadónak. Magyar szellemben kell nevelni a fiatalságot is. Ki kell alakítani az együtettű felfogást, az öntudatos, független magyar gondolkozást.

Ezt a hivatást teljesíti a nemzeti könyvtár, amely nevelés és művelődés mellett szórakozást is nyújt az elfáradt embernek.

Magyarok, jelentkezzetek!

A Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség a Délvidék magyarságának csúcsherve. Minden magyar megmozdulás kulturális, gazdasági és társadalmi téren egyedül e szervezeten keresztül valósítható meg. A Délvidék ezután következő végleges berendezésénél csak a Szövetség és ennek szervei kaphatnak szerepet. Ezért felhívjuk városunk egész magyarságát, hogy a Szövetség tagjai közé minél előbb jelentkezzenek, hogy a szövetségi munka áldásaiban részesülhessen. A Szövetség tagja csak

kimondottan keresztény és magát magyarnak valló egyén lehet.

Taggyűjtő helyek: A Polgár! Kaszinóban köznapokon délután 1—3, és 7—8 óra, vasár és ünnepnapokon délelőtt 9—12, délután 3—5 óra közt; a Katolikus Legényegyletben köznapokon 1—3, vasár és ünnepnapokon délelőtt 9—12, délután 3—5 óra közt történik a tagfelvétel.

A szervező bizottság megbízásából:
Szalay Béla Magassy Antal
titkár elnök

Most alakult keresztény

Pécsi Kereskedelmi Ügynökség

vállalná bácskai gyárak és cégek képviselőt, Pécs és környéke részére, a fűszer és gyarmat, áru, hentesáru, liszt és tésztaáru, vegyi-cikkek, rum, likőr és bor, szappan és papírárukban. Szíves megkeresést kér

Bánosi Ferenc

kereskedelmi ügynöksége

PÉCS, Aidinger János ucca 12 — Telefon 16-12

Magyarország és Horvátország között megindult a postaforgalom

A magyar és a horvát postaigazgatás között folytatott tárgyalások eredményeképpen Magyarország és Horvátország között a részleges postaforgalom f. évi május hó 21-én megindult. A kölcsönös postaforgalom egyelőre csak a levélpostai küldeményekre, az értéklevelekre és értékdobozokra, továbbá a postacsomagokra terjed ki.

A levélpostai küldeményekre a magyar posta ugyanazokat az olcsó díjtételeket állapította meg, mint amelyek a Németországgal való forgalomban is érvényesek. E szerint a levél díja 20 gr-ig 32 fillér, 20 gr-on felül pedig 20 grammonként 16 fillér. A levelezőlap díja 16 fillér; az üzleti papír díja 50 gr-onként 4 fillér; de legalább 32 fillér; a nyomtatvány díja 50 gr-onként 4 fillér, a vakok írása díja kg-onként 3 fillér; az áru-minta díja 50 gr-onként 4 fillér, de legalább 8 fillér; a kiscsomag díja 50 gr-onként 12 fillér, de legalább 40 fillér; az ajánlási díj 50 fillér és az expresszdíj 80 fillér.

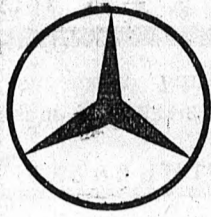
Az értéklevelek és értékdobozok díja két díjtételből alakul s pedig súlydíjból és biztosítási díjból. A súlydíj azonos egy ugyanolyan súlyú ajánlott levél díjával, a biztosítási díj címén pedig a nyilvántított érték minden 336 pengője vagy ennek töredéke után 50 fillért kell fizetni.

A postacsomagok súlydíja 1 kg-ig 50 arany centimes, 1—3 kg-ig 80 arany centimes, 3—5 kg-ig 1 aranyfrank, 5—10 kg-ig 2 aranyfrank, 10—15 kg-ig 3 aranyfrank, 15—20 kg-ig pedig 4 aranyfrank.

Az aranyfrank átszámítására szolgáló egyenérték: 1 aranyfrank = 1.66 P.

A postacsomagokat korlátlan összegig értéknilyvántással is el lehet látni. Az értéknilyvántási és biztosítási díj együtt 336 P-ig 80 fillér, meghatározott esetekben 100 fillér; 336 pengőtől 560 P-ig 130 fillér, meghatározott esetekben 150 fillér; 560 pengő-

ÜZENETÜNK a Délmagyarországi visszatért részben lakó

MERCEDES-BENZ

gépkocsi tulajdonosainak!

A Mercedes-Benz Automobil R. T. budapesti cég a németországi Mercedes-Benz gyárak — magyarországi érdekképviselete, Budapest belterületén, kb. 2 hold területen

korszerűen felszerelt gépkocsijavító-üzem, nagykiértékesítő gépkocsiraktárak és az összes Mercedes-Benz személy- és teherautótypusokhoz szolgáló, dusan felszerelt alkatrészaraktárak

felett rendelkezünk. Cégünk a németországi Mercedes-Benz gyártmányú személy- és tehergépkocsiknak, valamint a magyarországi Mávag-Mercedes-Benz és Láng-Mercedes-Benz gyártmányú benzínmotoros és Dieselmotoros teherautóknak és autóbuszoknak eladási központja. Vidéki vevőink érdekei felett úgy közvetlenül mindpedig vidéki képviseltek és service állomások utján örködjünk. Teljes felkészültséggel és szeretettel állunk visszatért délmagyarországi testvéreink rendelkezésére és kérjük, hogy kívánságaikkal bennünket felkeressenek. Telefon: 290-890

MERCEDES-BENZ

Automobil Részvénytársaság

Budapest, XIII., Csata-utca 29

től 672 P-ig 150 fillér, 672 pengőtől 1008 pengőig 200 fillér, stb. A Horvátországgal való postacsomag forgalomban különben azok a feltételek érvényesek, mint amelyek a volt jugoszláv királysággal való forgalomban érvényesek voltak. Részletes felvilágosítással a postahivatalok készséggel állanak az érdeklődők rendelkezésére.

vékenységet a törvényhatóságoként szervezett közjóléti szövetkezetek végzik, szem előtt tartva, hogy a cél az önhibájukon kívül gazdasági romlásba jutott, főleg sokgyermekes családok önálló erős egzisztenciákká emelése. Az eszközök mindig a család életviszonyaihoz igazodnak, leggyakrabban azonban a házépítés, állattudatás (tehén, ló, sertés, birka, kecske, baromfi, méh, seiyemhernyó), gazdasági felszerelés juttatás, földbérlet, házi ipar stb. szerepelnek az egzisztenciális megsegítés eszközei között. Az ország csaknem valamennyi vármegyéjében és thj. városában már működő közjóléti szövetkezetek munkájának alapelve, hogy ingyen semmit sem de a családi körülményeihez szabott kamatmentes kölcsön formájában mindent megkaphat az a támogatásra szoruló család, amelyik érdemes arra, hogy érdekében, a családban élő gyermekek jövője érdekében a közület áldozatot hozzon.

Befejezésül megemlítem még, hogy a karitatív segélyezés lebonyolítását a főispánok, a természetbeni segélyezés munkáját az alispánok, a visszatérítendő juttatásokkal kapcsolatos tevékenységet pedig a közjóléti szövetkezetek végzik.

Török László
a városi katonai parancsnokság
szociális előadója.

A magyar szociálpolitikai intézkedések lényege

Népjóléti politikánk nem ismer nemzetiségi és vallásfelekezeti megkülönböztetéseket

A visszafoglalt Délvidék lakossága előtt teljesen ismeretlen magyar szociálpolitikai intézkedések lényegéről óhajtom jelen közleményben a nagyközönséget tájékoztatni. Szükségesnek tartom ezt azért, mert a volt megszállott terület népe a szerb hatóságok ötlejtzerű szociális intézkedéseinek eredményeként e téren a legnagyobb foku tájékozatlanságban van s ennek következtében a katonai közigazgatás szerveinek a magyar szociálpolitika szellemében fogantatott intézkedéseit sokan félreértik.

A magyar és a szerb hatóságok intézkedései között az a leglényegesebb különbség, hogy a magyar igazgatási szervek — ellentétben a szerbségnek sovínisztikus, kizárólag csak a saját fajtáját erősítő, mindenki mást pedig szándékosan elnyomó szociálpolitikájával — — nemzetiségi különbség nélkül támogatást nyújtanak mindenkinek, aki a közületi beavatkozást megérdemli és arra valójában rá is szorul. Az érdemesség és a rászorultság természetesen csak a támogatást kérő egyén vagy család szociális helyzetének, életkörülményeinek részletes helyszíni kivizsgálása alapján állapítható meg. Ezért végeztük le már is Zombor városában (egyelőre csak a belterületen) kifejezetten erre a munkára alkalmazott és kioktatott személyzet, valamint a társadalmi nőegyletek önkéntes munkásainak bevonásával a részletes szociális adatfelvételt.

A magyar szociális munka további jellemző és fontos szempontja, hogy ellenszolgáltatás nélküli egyéni támogatást (tehát pl. kiegészítősegélyt, stb.) csak az kaphat, aki öregség vagy betegség következtében keresetképtelen, tehát akin más módon segíteni nem lehet.

Szintén ellenszolgáltatás nélkül nyerne felhasználást, azonban nem alamiznaszerű pénzadomány alakjában, hanem természetben azok az összegek, amelyekkel az ország egész területén működő tejakció (csecsemők, terhes és szoptatós anyák, iskolás gyermekek részére), cukor akciók és étkeztetési akciók révén népegészségügyi és nemzetnevelési szempontjából felbecsülhetetlen jelentőségű munkásságot fejt ki a magyar szociálpolitika. A napközi-otthonok fenntartására és a gyermeküdtetés céljára felhasznált összegek szintén az e csoportba tartozó társadalomerősítő szociális munkát jelentik.

A társadalom olyan elesettjei azonban akik önmaguk helyzetén bármilyen okból segíteni nem tudnak, az Országos Nép és Családvédelmi Alapról szóló 1940. évi 23. tc. rendelkezései értelmében az u. n. visszatérítendő juttatások formájában kapnak egyéni bajaik és problémáik figyelembevételével megállapított olyan támogatást a közülettől, amelynek segítségével anyagi helyzetük megjavítható. Ezt a kizárólag gazdasági eszközökkel dolgozó szociális te-

Felhívás a tanulók szüleikhez

A katonai parancsnokság rendelete alapján kérem az összes elemi iskolás gyermekek, valamint a középiskolák (Tanítóképző, gimnázium, kereskedelmi iskola, fiu- és leánypolgári) tanulóinak szüleit, hogy május 26 (hétfőn) reggel 8 órára gyermekeiket abba az iskolaépületbe küldjék oktatásra, ahová eddig is jártak; ezen felhívás nem vonatkozik az óvodás gyermekekre.

Az oktatás reggel 8 órától déli 12 óráig tart.

Dr. Nyirjesy Sándor
városi katonai parancsnokság
tanügyi előadója.

HIREK

Ugyeletes OTI orvos dr. Stebler Antal,
Szécsényi körut 23, ügyeletes gyógyszertár:
Vujics.

—:—

Vasárnap megkoszorúzzák Zomborban a hősök sírját. A hősök ünnepén, vasárnap délután 5 órakor a honvédség megkoszorúzza a Rókus-temetőben a világháboruban elesett hősök sírját. A kegyeletes ünnepségen a polgári lakosság is megjelenik és a társadalmi egyesületek is képviseltetik magukat.

Orvosi hír. Dr. Jozsich Sándor belgyógyász, tüdőspecialista, rendelőjét áthelyezte Thököly ut (volt Apatini ut) 25 szám alá.

A katolikus Legényegylet felhívja tagjait, hogy vasárnap délelőtt nyolc órakor jelenjenek meg az egyesületi helyiségben, ahonnan tábori misére mennek.

Engedélyezték a zombori Mirolyub kultúregyesület további működését. Vitéz Szentendrey tábornok, városparancsnok, tegnap engedélyezte a Mirolyub (Békeszerető) bunyevác-sokác kultúregyesület további működését.

Magyar táncbemutató Adán. Adáról jelentik: Áldozócsütörtökön nagyszerű magyar tánc bemutatót rendeztek a Centrál kávéházban. A vendégek között ott volt vitéz Zákány Győző nyugalmazott tábornok és vitéz Kovács András alezredes is. A palotást a következők lejtették: Török Bözsike, Pergel Nándor, Szécsényi Margitka, Balog József, Kaszás Ilonka, Balog János, Ménesi Katóka, Fehér Lajos, Csányi Margitka, Szabó Béla, Kaszás Margitka, Renkó József, Banyári Matildka, Péter Nándor, Csányi Katóka, Ézsiás István. A „guzsajt” Mayer Mancika, Némegy Mancika, Csányi Katóka, Burány Mariska, Szécsényi Margitka, Török Bözsike, Csányi Ferenc Resoczky István, Rasztig András, Ézsiás István, Pergel Nándor és Ularik Gyula táncolták.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utánozzák. Ügyeljen, mert minden tablettán a „DARMOL” szónak és T alakú bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagolásban kérje.

DARMOL

Kinevezték a kozarai új erdőmérnököt. Bezdánból jelentik: A kozara-bezdáni erdőmérnöknek a belügyminiszter Ruff Istvánt nevezte ki. Bezdánban mindenki örömmel értesült a kinevezéséről.

Megszünek a bezdáni mészáros-sztrájk. Bezdánból jelentik: Többhetes sztrájk után a mészárosok ismét megkezdtek a vágást. Amíg nem volt a székekben hus, a bezdániak Küllöd községből szereztek be szücsletüket.

A Bácska gabonatermelése. Dr. Gruzi Ferenc fővegyész, a Magyar Kir. Gabona és Liszt-Kísérleti állomás igazgatója, nyilatkozik az „Ungarischer Volkswirt” hasábjain a Bácska jelentőségéről a gabonatermelés szempontjából és megállapítja, hogy a hazatért Bácska úgy él a köztudatban, mint a legfejlettebb mezőgazdasági kultúrával rendelkező olyan terület, melynek alig akad párja Európában. Buzája már a békevilágban elsőrendű minőségéről volt híres, mert a legkiválóbb minőségű régi tiszavidéki buza a Bácskában termett, ahol a legjobb fekete föld, szakértő megnövelés, kedvező éghajlat, egyformán kedvezett. Minőségileg egész Magyarországon vizsgált összes buzáik között a Bácskai szolgáltatta a legjobb eredményt, a jugoszláv uralom alatt azonban sokat vesztett jó minőségéből. A francia befolyás ugyanis ott nemcsak politikai, hanem gazdasági téren is éreztette hatását és ennek köszönhető, hogy a franciavérű Prolificbuza 1930 táján ott erősen tért hódított. Fz a bácskai buzaminőségnek igen nagy ártalmára lett és csak 1939-ben kezdték ott ismét a

A GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE

Bács-Bodrog vármegye vezérkér-
viselete megkezdte működését.

VEZETŐJE: THURSZKY PÁL ÚR

Irodahelységei: Kossuth Lajos utca
1 sz. alatt, az I. emeleten vannak.

A Szövetkezet állami érdekeltségű,
keresztény intézet, az ország legna-
gyobb biztosító szövetkezete.

A Szövetkezet vállal:

TÜZ.
BETORÉSES-LOPÁS.
JÉG.
BALESET.
SZAVATOSSÁG.
ÉLET.
AUTÓ.
ÜVEG.
SZÁLLITMÁNY ÉS
NÉPBIZTOSÍTÁSOKAT

igen előnyös feltételek mellett

KARTELLEN KIVÜL

magyar Bánkúti búzát propagálni. Hátrálólag hatott a kísérletügyi tudományos intézetek teljes hiánya is. A Bácska fontossága mint gabonatermő vidék, bennünket azon igen sürgős feladat elé állít, hogy ezen vidéket az anyaország gazdasági rendjébe mielőbb beillesztjük, a jelentőségét megillető tudományos felszerelés igénybevétele útján.

A zombori járási vitézi hadnagy teendői ellátásával dr. Tóth József zombori ügyvéd ideigl. kir. közjegyzőt bízták meg, aki a szervezési munkálatokra vonatkozólag már megküldötte utasításait minden községnek, tehát minden igény jogosult forduljon a saját községi előjáróságához, és szükséges adatait jelentse be.

Zeneszerzéssel, vers szöveg és próza írással foglalkozók tudassák címüket azonnal saját érdekükben, a Keresztény muzikusok, zeneszerzők, írók és előadók értékesítő és gazdasági Szövetkezetével, Budapest, VI., Almássy-tér 11.

Felhívás! A bajai Vitézi Szék kapitánya Zombor város területén a vitézi hadnagy teendői végzésével és a szervezési munkálatokkal dr. Hoffmann János zombori ügyvédet, ideigl. kirendelt kir. közjegyzőt bízták meg. Ezért mindazok, akik a vitéség elnyerésére igényt tartanak, jelentkezzenek naponta d. e. 8—12 óráig és d. u. 4—7 óráig a szervező irodában (volt bírósági iroda a Lloydban).

CSOBOTHNÉ és TÁRSA, nemes porcellán, művészi üveg, izléses hangulatlámpák. Budapest, IV., Régi posta ucca 5. Minden igénynek megfelelő nagy választék.

Érdekes újvidéki találmány. Újvidékről jelentik: Gerle Tivadar újvidéki rádiótechnikus és Balog Géza újvidéki műszerész érdekes találmánnyal lépték meg a zenei világot. A huszonnyolc éves Gerle és a huszonöt éves Balog, aki gitárórákat szokott adni, olyan készüléket konstruáltak, amely alkalmas a hegedű, a tambura, a gitár és más hangszerek hangjának felerősítésére. A hangot kétszázszorosára is fel tudják erősíteni, amellyel tisztábbá, kristályosabbá teszik. Az újvidéki feltalálók Budapestre utaznak, hogy szakkörök előtt bemutassák találmányukat.

Magyar—német ismerkedési est Újvidéken. Az újvidéki Levente-otthon nagytermében május 24-én, szombaton este félki-

lenc órai kezdettel tánccal egybekötött társasvacsorát tartottak a céllal, hogy a város magyar és német lakosságának vezető rétege megismerkedjék egymással. A vacsora az állomásparancsnokság és katonai parancsnokság főbb tisztjein kívül mintegy 200 magyar és 100 német meghívott is részt vett.

Május 30-ig fogadják el a simaperemű kétfilléreseket. A Nemzeti Bank jelentése szerint a simaperemű kétfilléreseket magánforgalomban május 30-ig fogadják el. A posta július 30-ig, a Nemzeti Bank pedig október 31-ig köteles elfogadni a forgalomból kivont kétfilléreseket.

Új házszám-rendszert kér Bezdán. Bezdánból jelentik: Az utcák új neveket kaptak. Most általános az az óhaj, hogy új rendszert vezessenek be a számozásban is. Eddig az volt a helyzet hogy úgy számozták a házakat, ahogy azok épültek. Megtörtént, hogy a Fő utcán, a templom oldalán kettes, vagy hároms számmal ellátott házak álltak, míg a vele szemben lévő házakon a tábla már háromjegyű számot mutatott. Valószínű, hogy a mozgalom eredménnyel jár és új számokkal látják el a házakat Bezdánban.

Bélyeggyűjteményeket régi levelezést magas áron vesznek. Választékot hiánylista alapján küldők ujdonságokat is

Kemény bélyegkereskedése
Budapest, VII. Erzsébet krt. 17.

Összeírják az iskolaköteles gyerekeket Bezdánban. Bezdánból jelentik: Frank Pál iskolaigazgató elrendelte az iskolaköteles gyermekek összeírását.

Kanadában telepszik le a menekült jugoszláv király. Ottawából jelentik: Angol hírforrások úgy tudják, hogy Péter szerb király és kormánya Kanadában telepszik le. Mint ismeretes, a volt jugoszláv király és a kormány tagjai Görögországba szöktek, ahonnan Egyiptomba menekültek, a háború közeledése azonban újabb menekülésre kényszeríti őket.

Félt a tárgyalástól — felakasztotta magát. Oláh Ferenc szabolcsmegyei dombrádi lakos otthonában felakasztotta magát s mire ráakadtak, már halott volt. A zsebében egy nevére szóló idézetet találtak, amelynek hátlapjára ráírta, hogy a bírósági tárgyalás től való félelmében követi el tettét. Oláhot a bíróság egy kisebb ügyben vont felelőségre.

„Növényharmat”

bácskai viszonteladók részére

újból kapható!

GEBAUER PATIKA

BÁCS

Két budapesti család súlyos gombamérgezése. Budafokon, a Baross Gábor-télepen Burghardt István feleségével és hét gyermekével együtt gombamérgezésben megbetegedett. A szomszédok kihívták a mentőket s a gyors segítség használt is, csak két gyermeket kellett a Madarász-utcai gyermekklinikára szállítani — Ujpesten, a Tomory-utca 26. számú házban Horváth János gyárimunkás és háromtagú családja ugyancsak mérges gombát evett. Itt már valamennyiüket be kellett szállítani az Árpád-kórházba.

Szabadkán 1540 munkanélküli van. Szabadkáról jelentik: A város munkaközvetítő hivatalánál 1540 ember kért munkát. Ezek közül tizenötöt elhelyeztek. Megtették a szükséges intézkedéseket a többiek munkáhozjuttatása érdekében is.

Felh
Vasárnap
amelyre
ját is me
lességéne
megjelen
a tüzoltó
sére meg
net lesz.
Nagy Gy

Nagy
sza a szal
éivitt nek
tik: Nag
hir, hogy
dos körül
mentett z
ünnepség
re a Mag

Műk
déki küls
együttese
órai kezd
tesz-Janc
rettjét. A
nagyobb

Ang
A london
nisztériu
britanniá
foglalta
rendelet

H A

A f
a férj m
ládi drá
mérnök
szony e
ba, ahol
sát. A f
ban me
tözésére
nagyne
bert. Az
pedig a

FEI
kes isko
kereske
intézet,
tanuló
vásárna
ját isko
nül jele

Vis
dánból
mérköze
riválisá
futballis
szép ját
nepélye
hazai ce
fel a k
II., Feje
Limburg
közés e
tenek.

Je

Lee
sablanc
retlen o
filmgyá
vasztott
geit. A

H
Ötvene
szádba
podás s
olyan
mint a
gozó m

Felhívás a zombori tűzharcosokhoz. Vasárnap a »Hősök ünnepét« tartjuk meg, amelyre a tűzharcosok zombori főcsoportját is meghívták. Minden tűzharcos kötelességének tartsa, hogy ezen az ünnepélyen megjelenjen. Gyülekezés reggel 9 órakor a tűzoltó gyakorlóterén, ahonnan tábori misére megyünk. A tábori mise után díszmenet lesz. Megjelenni bajtársi kötelesség! Nagy György helyi szervezőtisztt.

Nagy ünnepség keretében adják vissza a szabadkai Népkörnek 20 évvel ezelőtt elvitt nemzeti zászlaját. Szabadkáról jelentik: Nagy örömet keltett Szabadkán az a hír, hogy a Népkör 20 évvel ezelőtt kalandos körülmények között Magyarországra ki mentett zászlaját visszakapja. A zászlót nagy ünnepség keretében helyezik vissza helyére a Magyar Olvasóköri körben.

Műkedvelőelőadás Ujvidéken. Az ujvidéki külső Katolikus Olvasókör műkedvelő együttese május 25-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel másodszor mutatja be Keresztesi-Jancsuskó „Bácskai legenda” című operettjét. A szórakoztató darab előadását a legnagyobbnak érdeklődés előzi meg.

Angliában lefoglalták a gyapjúkészletet. A londoni rádió közölte az ellátásügyi minisztérium határozatát, amely szerint Nagy-Britanniában a gyapjuellenőrző hivatal lefoglalta az ország egész gyapjúkészletét. A rendelet május 24-én lépett érvénybe.

HARC SA

szabónál ma is nagy választék angol és külföldi szövetekben. BUDAPEST IV. Városház utca 16. I. emelet

A feleség öngyilkosságát követett el, a férj megőrült a látványtól. Szörnyű családi dráma történt Lugoson. Burariu János mérnök feleségével összeveszett. Az asszony elkeseredésében kiszaladt a konyhába, ahol kenyérvágókéssel felmetszette hátsát. A férj, amikor az asszonyt a vértócsában megpillantotta örvényben kezdett. Úvöl tözésére rohantak a szomszédok, akik nagynehezen megfékezték a dühöngő embert. Az asszonyt a halottasházba, a férfit pedig az elmeógyógyintézetbe szállították.

Felhívás a tanulóifjúsághoz. Az illetékes iskolák igazgatói felhívják a gimnázium kereskedelmi akadémia, tanító (nő) képző intézet, polgári fiú és polgári leányiskola tanuló ifjúságát, hogy folyó hó 25-én — vasárnap — reggel fél 9 órakor ki-ki a saját iskolájában ünneplő ruhában okvetlenül jelenjen meg.

Visszavágó mérkőzés Bezdánban. Bezdánból jelentik: A BSE vasárnap visszavágó mérkőzést játszik az apatini csapattal, örök riválisával. Az elmúlt vasárnap a bezdáni futballisták az apatiniakat gyönyörködtették szép játékkal. A BSE vezetősége nagy ünnepélyességgel fogadja az apatiniakat. A hazai csapat a következő felállításban veszi fel a küzdelmet: Hermann, Kiss, Vukovics II., Fejes, Matheisz, Birher, Nagy, Ruff I., Limburger, Horváth III. és Ruff III. A mérkőzés elé igen nagy érdeklődéssel tekintenek.

Jelentse be címét

este már házhoz szállítjuk a lapot

Leégett egy casablancai filmgyár. A casablancai Boulevard de Paris-n eddig ismeretlen okból nagy tűz ütött ki, mely az Isly-filmgyár épületében keletkezett és elhamvasztotta a társaság iroda- és raktárhelyiségeit. A kár többmillió frank.

Horvát munkások Németországban. Ötvenezer horvát munkás utazik Németországba a két állam között létrejött megállapodás szerint. A horvát munkásokat ugyan olyan feltételek mellett foglalkoztatják, mint a többi államok Németországban dolgozó munkásait.

Tizmillió

munkanélküli van ma is az Egyesült Államokban. Tizmillió munkanélküli lézeng az utcákon, tizmillió ember keze szorul ököbe ugyanakkor, amikor Rooseveltt a hazug demokrácia megvédése érdekében tehetetlenséggel vádol egy másik rendszert.

Ez a másik rendszer az Uj Európáért küzd, az igazságos békéért száll sikra. Ez a másik

rendszer megmutatta életrevalóságát már a háború során nem egyszer. Ez a másik rendszer nem épül a hazugságon, hanem a hiten és elérte azt, hogy elűntette a munkanélküliséget. Ez a másik rendszer, amelynek követői a tengelyhatalmak, megmutatja majd, hogy a fegyverek tüzeiben úgy omlik össze Rooseveltt hazug demokráciája, mint a kártyavár.

A szabadkai bunyevácok nagygyűlésen tesznek hűségnyilatkozatot a szentistváni Magyarországnak

Szabadkáról jelentik: A szabadkai bunyevácok június 2-án nagygyűlést rendeznek, amelyen hűségnyilatkozatot tesznek a szentistváni Magyarországnak.

A bunyevác vezetők kiáltványban hívták össze a gyűlést. A kiáltvány hangsúlyozza, hogy a bunyevácok mindig magyarérmű volt és a szerb uralom 23 éve alatt sem tekintettek a bunyevácok másfelé, mint Budapest, a szentistváni Magyarország fővárosa felé. Magyarország a bunyevácoknak édesanyja volt és sohasem volt egyetlen bu-

REMTOR

Írógép K. F. Társaság
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY UT 12.

A REMTOR írógépek magyarországi kizárólagos főlerakata. Közvetlen gyári fiók

Hordozható írógépek:

5 különböző medell!
A legkorszerűbb kivitelben!
Legtökéletesebb típusok!

Irodai modellek:

Cserélhető kocsiszerkezet!
Automata tízedes rovatolóval!
Remekművi csúcsteljesítmények!

Valamennyi modell könnyed betűkosár váltószerkezettel

A visszatért délmagyarországi terület összes helyiségei részére megfelelő fő- és alképviselőket keresünk!

nyevácoknak sem semmiféle bántódása azért, mert bunyevác volt.

A bunyevácok csorbítatlan jó hírnevét megkísérelték bemocskolni azok a tévelygők, akik 1918-ban a monarchia feldarabolására törekedtek. Ezeket a bunyevácok kivetette magából.

A nagygyűlésre minden előkészület megtett és a hűségnyilatkozatra fényes ünnepségek keretében kerül sor.

A zombori szerbek hűségnyilatkozata

A szerbek mindig testvéri bánásmódban részesültek és jól érezték magukat Magyarországon

A zombori szerbek nagyszabású gyűlést tartottak, amelyen résztvett a katonai parancsnokság kiküldöttje is. A gyűlés szónoke, dr. Grba Branisláv Zombor város polgármestere tolmácsolta a szerbek feltétlen államhűségét. Kifejtette, hogy a szentistváni Magyarország nemzetiségi politikája mint azt a magyar uralom alatt lévő szerbek a világháború előtt is érezték — nem nyom-

laszában kifejtette, hogy Magyarországon nincsenek első, másod és harmadrendű polgárok. A magyar haza egyenlő elbánásban részesíti minden polgárát — tekintet nélkül annak nemzetiségi vagy vallási hovatartozására — aki becsületes, államhű és tiszteli a törvényt.

A jelenlévők hosszasan ünnepelték Horthy kormányzó Öfömléttségét, Magyarországot és a honvédséget.

A nagyvilágból

A török állami köolajbehozatali hivatal igazgatója visszatért Romániából. Bukarestben szerződést kötött, amely biztosítja Törökország köolaj- és benzinellátását. Ennek fejében Törökország gyapotot szállít. A szerződés azonnal érvénybe lépett.

Mint Jeruzsálemből jelentik: Wilson tábornok, a palesztinai angol csapatok főparancsnoka, a kairói főhadiszállástól sürgős segítséget kért a palesztinai csapatok megerősítésére, mert a lakosság növekedő nyugtalansága ezt szükségessé teszi.

A Transzjordánia emirje, Abdullan és fia, Taal emir között az iraki szabadságharc miatt felmerült ellentétet most arra indították Taal emirt, hogy önkéntes hadtestet toborozzon, amelynek élén megkezdje a háboruszkodást Anglia ellen.

Az amerikai külügyminisztérium közölte, hogy a német birodalmi kormány felkérte a washingtoni kormányt, vonja vissza Párizsból egész diplomáciai személyzetét.

Az alsóházban Eden figyelmeztette a francia népet, ha a vichyi kormány olyan tevékenységet enged meg, amely káros Anglia hadvezetésére, Nagybritannia katonai terveinek végrehajtásában nem tehet különbséget megszállott és meg nem szállott területek között.

Hangszereket,

harmonikákat, gramafonokat, lemezeket, kottákat legolcsóbban az ősrégi

Wagner

hangszerkirálytő Budapest, VIII. kerület József-körut 15. szám

Árjegyzék ingyen

ja el a nemzetiségeket és hogy a nemzetiségek szabadon fejleszthetik népi sajátosságait és ápolhatják nyelvüket és kultúrájukat. A szerbek a magyar uralom alatt már a háború előtt is jól érezték magukat és most is a legteljesebb bizalom tölti el őket. A Délvidék szerb lakossága a magyar állam anyai gondoskodását feltétlen hűséggel és a szentistváni birodalomhoz való ragaszkodással hálálja meg.

Szóvát tette a szónok a felszabadulás utáni napokban előfordult eléggé el nem itélhető kilengéseket is és hangoztatta, hogy a Délvidéken született a magyarokat ismerő és a magyarokkal testvéri közösségben élő szerbek sohasem tettek volna ilyesmit. A kilengéseket megfékezett és idegenből idevándorolt telepések követték el s tettüket a becsületes szerb nép a legteljesebb mértékben elítéli.

A szónok beszéde általános helyesléssel találkozott. Beszéde végén megegyező hangsúlyozta a szerbség feltétlen államhűségét.

A katonai parancsnokság kiküldöttje vá-

M. kir. honvéd vezérkar főnöke.
2200/vkf. kat. közig. 1941. szám.

HIRDETÉMÉNY

egyes közszükségleti cikkekre fogyasztói vásárlási könyv rendszeresítése tárgyában

VÁSÁRLÁSI KÖNYVRE BESZEREZHETŐ KÖZSZÜKSÉGLETI CIKKEK

1. §.

(1) Elrendelem, hogy az alant felsorolt közszükségleti cikkeket az iparosok (kereskedők) fogyasztóknak csak a fogyasztói vásárlási könyv alapján, abba történő bejegyzés mellett és csak a közvetlen fogyasztás szükségletének megfelelő és a rendkívüli gazdasági viszonyok által indokolt mennyiségben szolgáltassanak ki.

(2) A fogyasztó részére kiszolgáltattottnak kell tekinteni azt a közszükségleti cikket is, melyet az iparos (kereskedő) saját céljára használ fel.

(3) A rendelet hatálya alá eső közszükségleti cikkek a következők:

a) vegyes háztartási cikkek:

mosószappan, pipereszappan, ideértve a borotvaszappant is, konzerv, (a gyümölcsből készült konzerv kivételével) rizs, tüzelőanyag.

b) ruházati cikkek:

Szövet, selyem, vászon és egyéb textil méterárúk, rövidárúk kivételével, kész fehérnemű, ág- és asztalnemű, kész felsőruha, kötöttáru, cérna, varró- és kézimunkafonál, — utalványmentesen beszerezhető lábbeli, hozott anyagból készített fehérnemű vagy ruha.

2. §.

(1) Az 1. § (1) bekezdésében meghatározott bejegyzésben fel kell tüntetni a vásárlás időpontját, eladó nevét (cégét), telepének (üzletének) helyét, a vásárolt cikk megnevezését, vásárlási összeget és végül a vásárolt cikkek mennyiségét.

(2) Az iparos (kereskedő) a vevő kívánságára a fent felsorolt közszükségleti cikkek kiszolgáltatásának megtagadását a vásárlási könyv üres rovatába bejegyezni köteles. Ebben a bejegyzésben fel kell tüntetni az iparos (kereskedő) nevét (cégét), telepének (üzletének) helyét, a megtagadás időpontját, valamint a közszükségleti cikk megnevezését.

(3) Az iparos (kereskedő) az (1) és (2) bekezdésben említett bejegyzést csak az e rendeletben foglalt rendelkezéseknek megfelelően kiállított és aláírt vásárlási könyvbe és csak tintával, vagy tintairóval teljesítheti.

(4) Az iparos (kereskedő) a vásárlási könyvbe bejegyzés előtt a vásárló személy azonosságának igazolását megkívánhatja.

3. §.

Az 1. §. (1) bekezdésében felsorolt közszükségleti cikkek valamelyikének rendkívüli szükséglet fedezése céljából történő beszerzése esetén a rendkívüli szükséglet fennforgását hitelt érdemlően igazolni kell.

4. §.

(1) 1—3. §-ban foglalt rendelkezéseket nem kell alkalmazni a rendeletben felsorolt közszükségleti cikkeknek

- a közszállítás körében történő kiszolgáltatására,
- az ipar (kereskedés) folytatása céljából történő kiszolgáltatására,
- az élelmezést és ruházatot rendszeresen szolgáltató intézetek, vagy intézmények részére történő kiszolgáltatására,
- a lakások fűtésére szolgáló tüzelőanyagok egy méterháza meg nem haladó tételekben történő kiszolgáltatására.

(2) Az 1—3. §-ban foglalt rendelkezéseket nem kell alkalmazni a ruházati cikkek javítására, valamint a használt ruházati cikkek kiszolgáltatására.

(3) A vevő az (1) bekezdésben megállapított kivétel valamelyikének fennforgását hitelt érdemlően igazolni köteles. Az 1.

bekezdés b) és c) pontjában említett esetben igazolni kell azt is, hogy a beszerzés az ipar (kereskedés) folytatásához feltétlenül szükséges, illetőleg az illető intézet, vagy intézmény rendes szükségletét nem haladja meg.

VÁSÁRLÁSI KÖNYV.

5. §.

(1) A fogyasztó lakóhelye szerint illetékes járási (városi) kat. pság., illetve községi előjáróságok igénylés alapján vásárlási könyvet állítanak ki.

(2) Vásárlási könyv céljára csak a járási (városi) kat. pságok, illetve községi előjáróságok részére megküldött nyomtatványt szabad felhasználni. A vásárlási könyvben fel kell tüntetni a könyv kiállításának helyét, a vásárlási könyv tulajdonosának (háztartás fejének) családi és utónevét, vallását, foglalkozását és lakóhelyét továbbá a (3) bekezdésben említett esetben a férjjel közös háztartásban élő feleség leánykori nevét, valamint a kiskorú gyermekek nevét és életkorát. A kiskorú gyermek részére kiállított vásárlási könyvbe fel kell tüntetni a vásárlási könyv tulajdonosának az életkorát is. Vásárlási könyvet a kiállító hatóság bélyegzőjével és a kiállító aláírásával kell ellátni. A vásárlási könyvet a tulajdonos (háztartás feje) köteles az erre szánt helyen aláírni.

(3) A férjjel közös háztartásban élő feleség, valamint az apával, vagy eltartóval közös háztartásban élő kiskorú gyermek részére a háztartás fejének (férj, apa, eltartó stb.) nevére közös vásárlási könyvet kell kiállítani.

(4) Ha a vásárlási könyv betelt, az új vásárlási könyvet a betelt vásárlási könyvhöz elválaszthatatlanul hozzá kell fűzni.

(5) Ugyanazon fogyasztó részére új vásárlási könyvet csak a korábbi vásárlási könyv kiállítását követő 3 hónap elteltével szabad kiállítani. Ha a fogyasztó a részére korábban kiállított vásárlási könyvet felmutatni nem tudja (elvesztette stb.) részére új vásárlási könyvet csak korábbi vásárlási könyv kiállítását követő 6 hónap elteltével szabad kiállítani.

(6) A vásárlási könyv kiállításáért 40 fillér kiállítási díjat kell a kiállító hatóságnak fizetni.

NYILVÁNTARTÁS ELLENŐRZÉSE.

6. §.

(1) Az 5. § (1) bekezdésében említett minden hatóság a kiadott vásárlási könyvekről nyilvántartást vezetni köteles.

(2) Az 5. § (1) bekezdésében említett hatóság köteles hivatalból ellenőrizni hogy a vásárlási könyv alapján eszközölt beszerzéseknél az iparos (kereskedő) és a fogyasztó a hatályban levő rendelkezéseket betartja-e.

BUNTETŐ RENDELKEZÉSEK.

7. §.

Az az iparos (kereskedő), vagy az a fogyasztó, aki a jelen rendeletben foglalt rendelkezéseket megszegi, vagy kijátssza, kihágást követ el és ennek megfelelően büntetettik.

HATÁLYBALÉPÉS.

8. §.

E rendeletet kihirdetésének napján lép érvénybe.

Budapest, 1941. május hó 19-én.

WERTH HENRIK s. k.

gyalogsági tábornok,
a m. kir. honvéd vezérkar főnöke.

Uszó kotrót

(baggert) mély meder kotrásra, kifogástalan állapotban készpénzvételre, esetleg bérbe keresünk. Részletes ajánlatot „Kifogástalan állapotban” jelígre

Dr. LANG hirdetőbe,
Budapest, Ferenc körút 39.

Színház

Magyar színház Ujvidéken

Ujvidékről jelentik: A város kulturális élete jelentős állomáshoz érkezett el, mivel május 30-án, huszonkét esztendő után először mutatkozik be Ujvidéken a hivatásos magyar színjátszás. A város közönségének régi vágya teljesül, hiszen az elmúlt huszonkét esztendő alatt a hivatásos magyar színjátszást száműzték a délvidéki színpadokról. A magyar színház után vágyakozó közönség öröme kétszeres, mert a kitűnő pécsi Nemzeti Színház több mint ötven tagu, elsőosztályu operettegyüttese érkezik Ujvidékre Belezna István igazgató vezetésével. Az együttes műsorán a legújabb operettek, régi, kedves darabokkal váltakoznak.

A német sajtó az elragadtatás hangján ir a Nemzeti Színház vendéjátékáról

Budapestről jelentik: A német sajtó valószínűsíti dicshimnuszban számol be a magyar Nemzeti Színház frankfurti vendéjátékáról. A lapok kiemelik, hogy a magyar Nemzeti Színház legméltóbban áldozott Goethe szellemének, amikor a nagy költő szülővárosában színre hozta az Ós-Faustot. Beszámolnak a lapok arról, hogy Magyarországon 1887 óta játsszák a Faust-ot, míg Frankfurtban az Ós-Faust csak 1917-ben került előadásra Goethe városában másodszer magyar nyelven szólalt meg az Ós-Faust. A lapok kiemelik Németh Antal bravuros rendezését és hangsúlyozzák, hogy Goethe szel lemébe behatolva új utakat keresett a német költő művének tolmácsolására.

A Berliner Zeitung am Mittag rámutat arra, hogy a Faust előadása izetűt adott a magyar színházi kultúráról, a Csongor és Tünde pedig a magyar klasszikus színháziról. A szereplők kiváló játékát dicséri a német sajtó, valamint a pompás díszleteket és beszámol arról a tomboló ünneplésről, amellyel a magyar szereplőket és rendezőket elhalmozták. A Berliner Börsen-Zeitung kiemeli, hogy a magyar színészek pompás teljesítménye elfelejtette az idegen nyelvet és magával ragadta a közönséget. A Nemzeti Színház vendégszereplése — írja a lap — győzelmes sikere volt a magyar színházi kultúrának. A birodalmi főváros közönsége óriási érdeklődéssel várja a Nemzeti Színház vendéjátékát és a két estére valamennyi jegy elkelt.

A VALÓOK

Urnó: Hálátlanság magától, hogy elmegy Nem úgy bántunk magával, mint egy családtaggal?

Cseléd: De igen. Azért megyek el.

MATEMATIKA

— Azt hiszem, pajtás, a menyasszonyod becsap. Husz évesnek mondja magát és én legalább huszonhatnak sejttem.

— Hát aztán? Csak hat éves kora óta tud számolni!

Bács-Bodrog vármegye

Irtu Preszly Elemér

(A Pesti Hirlapból vettük az alábbi cikket)
Bács-Bodrog vármegye Magyarország-
nak nagyságra hatodik vármegyéje. A tö-
rökülés után a magyarság rovására vég-
zett telepítések miatt lakossága igen kevert
nemzetiségű, mégis az őslakos magyarság a
viszonylagos többség.

A sokféle nemzetiség a türelmes ma-
gyar uralom alatt békében megfér egymás
mellett, a magyar uralom a biztonságot je-
lentette.

Ez a nemzetiségileg kevert vármegye
nagyserű katonákat küldött a szabadkai,
zombori, ujvidéki, szegedi közös és honvéd
ezredekbe és ezek a fiúk hősiessen vereked-
tek a világháboruban, hűek maradtak mind-
végig a zászlóhoz, amelyre felesküdték.

A vármegye mindig híres volt kitűnő
buzájáról, dus tengeriterméséről, népének
jókedélyéről, bőkezű nábobjairól.

Az összeomlás után a régi szép, nagy,
gazdag Bács megyéből kezdetben mindössze
csak négy község maradt magyar uralom
alatt: Jánoshalma, Réms, Borota, Kisszállás.
Ennek a négy községből álló Csonka-Bács
megyének lettem én 1920 őszén — akkor
már feléve Pest megye főispánja — főispáni
teendőinek ellátásával megbízva.

Szomorú kép tárult elém, mikor az ide-
iglenes megyeszékhelyre, Jánoshalmára elő-
ször leutaztam.

Ott találtam a régi nagy Bács-Bodrog
vármegyének a csonka hazába menekült tisz-
tikarát csaknem teljes számban. Arcukon a
kiállott rémület és keserű fájdalom, vonása
ült, butoraik romjai vasuti kocskiba zsufol-
va, ők maguk földművesházakba beszállá-
solva.

Ezek a nagyrészen nem magyar nevű,
nem törzsökös magyarok, nehéz időben szol-
gáltattak izzó magyarságukról fényes tanu-
bizonyosságot, nem tettek esküt az idegen ura-
lomra, pedig akkor jólét, előléptetés várt
volna rájuk, inkább választották a mene-
külés kálváriás utját.

Megható volt, hogy még a vármegye
hajdúi is átjöttek régi uraikkal, rokonságu-
kat kicsiny darab földjüket hagyva odaát,
megihlette őket a vármegye ezeréves szel-
leme, pedig itt is csak hajduk maradtak.

Testük köré csavarva átmentették a vár-
megye ősi, tépelt zászlóját, büszkén lobog-
tatva azt, mihelyt a vonat a magyar határt
átlépte.

Első pillanatra láttam, hogy az én kö-
telességem itt nem a szigorú főispánnak a
törvényben előírt felügyeleti jogköre, ha-
nem az, hogy felébresszem lelkükben a re-
ményt a szebb jövő iránt.

**Mindig arra a napra készítettem elő-
öket, amikor majd visszatérnek Zombor-
ba, a kedves, ősi székhelyre és a fényes
vármegyeházán, ünnepi közgyűlésen há-
lálják meg a Mindenható Jóságát.**

Egyik ilyen beszédem után valaki a fő-
tisztségviselő közlő azt kérdezte tőlem köny-
nyes szemmel: mondjam meg őszintén, hi-
szem-e azt, amit mondok?

— Rendületlenül hiszem — feleltem
neki.

— De hiszen — válaszolta — a kézzel-
fogható tények mást mutatnak: porbasújtott,
megcsonkított, kifosztott, meghasonlott az
ország, barátok nélkül áll, magára hagyat-
va, minden oldalról állig felfegyverzett el-
lenségétől körülveve, cselekvési szabadságát
től megfosztva. Nem sorozhatunk, nem fej-
leszthetjük hadseregünket sem!

— Mégis hiszek — feleltem, magam is
megrettenve a szomorú valóság emlegeté-
sére — hiszek az erkölcsi igazság lebirha-
tatlan erejében, hiszek az ezer éves történe-
lem logikájában, mert Európának szüksége
van az integer Magyarországra, mert ezen
a földön csak a mi országunk tud a sokféle
nemzetiség között ezer év tapasztalata alap-
ján békét, rendet, nyugalmat teremteni és
fenntartani. Mindent elvehettek tőlünk, de
megmaradt és felemel minket az erős ma-
gyar lélek.

Ebben a hitemben bizva tartottam ösz-
sze Bács megye tisztikarát, választottam
négy bizottsági taggal — mert csak négyet
bírtam Csonka-Magyarországon összeszed-
ni — alispánt, még pedig kiváló alispánt,
tartottunk közgyűléseket oly szent komoly-
sággal, mintha nagy Bács-Bodrog vármegye
minden bizottsági tagja ott ülne a székeken,
terveket szőttünk a jövőre, dolgoztunk meg
állás nélkül.

Az alispánválasztás napján este felé ap-
ró iskolás leánykák a zárdában egy kis szin-
darabot adtak elő: Csonka-Magyarország
térképéhez egy-egy kis szereplő lelkes sza-
vakkal szép sorjában hozzáragasztotta az el-
szakított országrészeket: északot, keletet,
dél...

A költői álom ime megvalósul. Észak
és kelet után most visszajött ez a déli rész
is, a kedves Bácska, ahol nagyapám is pi-
heni örök álmát a pacséri temetőben.

A négy községből álló Csonka-Bács me-
gyéből 1921 őszén — a bajai háromszög fel-
szabadulásával — 27 községből álló Csonka-
Bács megye lett, még mindig csak kis része
a réginek, a nagynak. De most már örökre
a miénk a nagy Bács-Bodrog vármegye ösz-
szes községeivel, kitűnő földjével, acélos
buzájával. Visszajött Baja után a három tör-
vényhatósági város is: Zombor, Szabadka,
Ujvidék.

Magas kalóriájú kazánszenet üzemi célokra és
csépléshez szállít

ANTHRACIT

szénértékesítő Kft

B U D A P E S T, VIII. Tormay Cecil utca 12

Kelet, nyugat és Dél felé ismét termé-
zetes határa van Bács megyének: a Duna és
Tisza öleli át, védi és fűzi örökké Magyar-

A csecsemő- és gyermekvédelem a magyar zöldkereszttszolgálat megvilágításában

Irtu: mándi Mándy István dr., m. kir. tiszti orvos, Zombor város egészségügyi előadója

III.

Az újszülött testhossza általánosságban
50 cm. körül mozog. Koraszülöttekké 35 cm.-
ig lézálhat. Az első évben 20 cm.-t nő, má-
sodik évben 10, harmadik évben 7 és a kö-
vetkező években 4—5 cm. a növekedés. A
serdülő korig tehát a 15 évig kb. 150 cm.
lesz a testhossza. Leányok a fiukhoz képest
csekély visszamaradást mutatnak. A hossz-
növekedés leányoknál a 16—17 év között,
fiuknál a 18—19 év között fejeződik be és
akkor 160—180 cm. között mozog. Igen nagy
a hossznövekedés az első, a hetedik, le-
ányoknál 12—14-ik, fiuknál 14—16-ik év közt.
Ez időszakokat megnyúlási periódusnak is
nevezik.

Nevezetes Nagy Frigyes híres svéd óri-
ás gránátosa, aki állítólag 252 cm. magas
volt.

A hossznövekedést az évszakok is be-
folyásolják. A nyári időszakban ez nagyobb
fokú. A nyár serkentő hatásának valószí-
nűleg több oka van, de biztosan szerepet ját-
szik abban az erősebb napsugárzás, főleg en-
nek ibolyántul sugarai, a vitamindusabb táp-
lálkozás, a magasabb hőfok, a nagyobb moz-
gási lehetőség, mely általában aktívabbá te-
szti a szervezeteket és fokozza az összes élet-
jelenségeket.

Az újszülött fejlettségének egyik mu-
tatója: a mellkas körfogata, mely születés-
kor a testhossz felét 8—10 cm.-el haladja
meg és 30—35 cm. körül mozog. Ha nagyobb,
ugy fejlettebb, ellenkező esetben fejletle-
nebb újszülöttre mutat. A harmadik év vé-
gén a félttesthosszat kb. 10 cm.-el haladja
meg, az ötödik év végén 6 cm.-el, a 10-ik
év végén 4—5 c.-el. A serdülő korban egyen-
lő a félttesthosszal.

A törv. védj.

Eternit

azbesztcement-gyártmányok:

**tetőfedőpala,
burkolólemez, cső**

mindenütt fényesen beváltak!
Dijmentes árajánlattal és egyéb
felvilágosítással készségesen
szolgál

Eternit művek

Hatschek Lajos

Budapest, V., Berlini-tér 5.

országához. Itt Bács megye határán ömlik a
Dunába a szőke Tisza, az immáron újból
tisztá magyar folyó.

Észak felé nincs természetes határa Bács
megyének, mert a földrajz igazat mond, a
földrajz mutatja világosan, hogy ennek a
földnek Magyarországához kell tartozni, hi-
szén része a nagy magyar Alföldnek, melyet
a Mindenható a magyar nép örök hazájául
rendelt.

Amikor a vármegye tisztikara újra
visszatér Zomborba, az ősi székhelyre,
a derék hajduk visszaviszik a tépelt,
ősi lobogót, a templomban felhangzik a
Te Deum és az első zombori megyegyű-
lés hitet tesz az örök magyar haza mel-
lett, lélekben én is ott leszek és halát
adok az Istennek, hogy a haza elvesz-
tésének keserű fájdalma után megérhet-
tem a hazavisszaszerzés nagyszerű örö-
mét.

Újszülött és fiatal csecsemőnél a mell-
kas nem pyramis, hanem hordó alakú. Ké-
átmérője majdnem egyforma.

A koponya körfogata születéskor kb. 1
cm.-el több, mint a mellkas körfogata, te-
hát általában 35.5 cm. körül mozog. A má-
sodik év végén kb. egyezik a mellkas kör-
fogatával, 47 cm. és a harmadik évben már
kisebb, mint a mellkas körfogata. Hét éves
gyermek fejkörfogata 51 cm., míg mellkása
55.4 cm. A felnőtt ember fejkörfogata 54 cm.,
míg a mellkása 85—90 cm. A leányújszülöt-
tek koponyája néhány mm.-el kisebb a fiu-
kénál és ez a különbség a fiuk javára fel-
nőtt korban 3 cm. is lehet.

Nagyon fontos a kutacsok állapotának
megfigyelése. A koponya boltozatát csontok
alkotják, lapos csontok, melyek egymással
nem mint a hosszú csöves csontoknál izü-
letekkel, hanem varratok és kutacsok útján
illeszkednek össze. A varratok és kutacsok
a fejlődés kezdetén hártványas és csak a ké-
sőbbi fejlődés folyamán csontosodnak el. A
születéskor már csak a nagy kutacs tapint-
ható a koponya boltozatának legnagyobb
domborulatán és hosszúsága 2.5 cm., terü-
lete általában 3.75 cm². Ez a kutacs fokoza-
tosan kisebbedik, zárul és a második év kö-
zepén, de biztosan a második év végén már
záródott. Kóros viszonyok közt, főleg angol-
kóránál, hosszabb ideig is nyitva marad. A
kutacs elnevezés a latin fons — forrás, kut
— szónak kisebbítéséből, fontikulusz származik.
Népiesen fejlagynak is nevezik.

Az újszülött koponyájának ürtartalma
500 cm³, második évben már 1000 cm³, míg
felnőtt férfi 1550, felnőtt nő 1330 cm³ kopony-
ürtartalommal bír.

A „DÉLVIDÉK” RÁDIÓJA

VASÁRNAP május 25

BUDAPEST I.

8.00 Ébresztő. Szózat. Hanglemezek. — 8.45 Hírek. — 9.00 Unitárius istentisztelet a Koháry-utcai templomból. — 10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a terézvárosi plébánia-templomból. — 11.15 Görögkatolikus egyházi ének és szentbeszéd. — 12.20 Időjelzés vizállásjelentés. — 12.30 Székesfővárosi Zenekar. — Közben kb. 13.00 Emlékezés hőseinkre — 13.45 Hírek. — 14.00 Hanglemezek — 15.00 Időszéri gazdasági tanácsadó — 15.45 Katonazene — 16.30 Felolvasás. — 17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. — 17.20 Honvédműsor — 18.00 Magyar nóták cigányzene kísérettel. — 18.30 Előadás hanglemezekkel. — 19.20 Celina Easo spanyol dalokat énekel. — 19.40 Hangképek a vasárnap sportjáról. Beszél Puhár és Legényei. — Utána: Lóversenyeredmények. — 20.15 Májusi bokréta — 21.40 Hírek. — 22.10 Légtalmi előadás. — 22.25 Cigányzene — 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. Utána kb. — 23.25 Táncklemez. — 24.00 Hírek.

BUDAPEST II.

11.00 Cigányzene — 12.05 Levente-rádió-félóra — 12.35 Cserkészpróba órséget adnak az Erkélyes Országzászlónál. — 15.05 A Gamma mechanikai és optikai művek dalárdája. — 17.20 Pátria-táncklemez — 18.10 Előadás. — 18.40 Magyar nóták cigányzenekísérettel — 19.20 Hanglemezek. — 20.00 Hírek — 20.10 Waldbauer-Kerpely vonósnygyes. Közreműködik Dohnányi Ernő — 21.00 Elbeszélések.

MERLUSZT ODON, Budapest, VII., Dob u. 53. norinberez-papír — rövidárunagykereskedő — Irószerek, képeslapok, borotvapengék, bakkanccszi, nemzeti színű szalag, saját márkájú Aranka légvfogó, kések, ollók, stb.

HÉTFŐ május 26.

BUDAPEST I.

7.00 Hírek. — 10.00 Hírek. — 10.20 Előadás. — 10.45 Elbeszélés. — 12.10 Szalonötös — Közben 12.40 Hírek. — 13.30 Cigányzene. — 14.30 Hírek. — 15.20 Hanglemezek. — 16.45 Hírek. — 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. — 17.15 Szalonzene — 17.35 Sportelőadás — 17.50 Hanglemezek — 18.10 Földrajzi előadás — 18.30 Cigányzene — 19.00 Hírek — 19.20 Jazz-zongora — 19.40 Balatoni előadás — 20.10 Olasz hanglemezek — 21.10 Történelmi előadás. — 21.40 Hírek. — 22.10 A Melles Béla zenekar. — 23.00 Hírek német, olasz, angol, francia és esperantó nyelven. — Utána kb. 23.30 Táncklemez. — 24.00 Hírek.

BUDAPEST II.

17.40 Szalonzene — 18.30 Német nyelv oktatás. — 19.00 Cigányzene. — 19.30 Felolvasás. — 20.00 Hírek. — 20.10 Szórakoztató zene. 21.10 Filme előadás.

KEDD május 27.

BUDAPEST I.

7.00 Hírek. — 10.00 Hírek. — 10.20 Előadás. — 10.45 Divattudósítás — 12.10 A rendőrség fuvózenekara. — Közben 12.40 Hírek. — 13.30 Táncczene — 14.30 Hírek — 15.20 Zongorahangverseny — 15.40 Mit főzzünk? — 15.55 Hegedűhangverseny — 16.10 Gyermekdelután — 16.45 Hírek — 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. — 17.15 Mindnyájunk gondjai. A közellátási szolgálat közleményei. — 17.30 A Rádió Szalonzene-kara — 18.30 Előadás. — 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20 Cigányzene és tárogató. — 20.00 Egészségügyi Kalendárium — 20.10 Székesfővárosi Zenekar. — 21.40 Hírek — 22.10 Szórakoztató hanglemezek. — 23.00 Hírek

német, olasz, angol és francia nyelven. — Utána kb. 23.25 Cigányzene — 24.00 Hírek

BUDAPEST II.

17.30 Ruszin hallgatóinknak. — 18.00 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági félóra. — 18.30 Komáromy Pál, az Operaház tagja énekel zongorakísérettel. — 18.55 Hanglemezek — 20.00 Hírek. — 20.10 Gítár. Skolil Ottó gitárszámái. — 20.30 Irodalmi előadás — 21.00 Munkásdalkar.

SZITTNER FERENC, Budapest

IV. Mária Valéria utca 1 szám — Petőfi térenél
Telefon: 382-114 Fennáll 80 év óta
Üveg, porcelán készletek, ólomkristály dísz tárgyak nagy választékban.

SZERDA május 28.

BUDAPEST I.

7.00 Hírek. — 10.00 Hírek. — 10.20 Előadás — 12.10 Hanglemezek — Közben 12.40 Hírek — 13.30 Országos Póttászenekar — 14.30 Hírek — 15.20 Cigányzene. Farkas Sándor zenekara. — 16.15 Diákfélóra — 16.45 Hírek — 17.00 Hírek, szlovák és ruszin nyelven. — 17.15 Hanglemezek — 17.30 Felolvasás — 18.00 Magyar Revü Táncczenekar. — 18.35 A százéves Természettudományi Társaság. — 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20 Hegedű. — 19.50 Vigjáték a stúdióból. A nők barátja. Vigjáték három felvonásban. — 21.40 Hírek — 22.10 A Rádió Szalonzene-kara — 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. — 23.25 Magyar nóták hanglemezről. — 24.00 Hírek.

BUDAPEST II.

18.40 Magyar Revü Táncczenekar — 19.00 Magyar nóták zongorán. — 19.20 Olasz nyelvoktatás. — 20.00 Hírek. — 20.10 Ujgőversenyeredmények — 20.20 Rendőrszenekar. — 21.20 Előadás Timaffy László: Az Ezersziget országa.

Autóalkatrészek

FORD, CHEVROLET és egyéb AMERIKAI gyártmányú kocsikhoz a legjobban beszerezhetők:

BROWN és SZUNYOG-nál

amerikai autókalkatrész behozatal
BUDAPEST, VI., Jókai-utca 28. szám
AUTÓTELEP és használt alkatrész árusítás:
Budapest, V., Ipoly-u. 15. Közös telefon: 129-486

CSUTORTOK május 29.

BUDAPEST I.

7.00 Hírek. — 10.00 Hírek. — 10.20 Előadás — 10.45 Külföldi híradó Felolvasás — 12.10 Katonazene — Közben 12.40 Hírek. — 13.30 A Rádió Szalonzene-kara. — 14.30 Hírek — 15.20 Hanglemezek — 16.15 Ruszin hallgatóinknak. — 16.45 Hírek — 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. — 17.15 Cigányzene Vidák József zenekara. — 18.00 Időszéri kertészeti tanácsadó — 18.30 Táncklemez. — 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20 Hangképek az esztergomi diákok életéből. — 20.10 Az opera házi zenekar — 21.40 Hírek — 22.10 Cigányzene és ének a Szeiffert kávéházból. Sárközi Gyula zenekara muzsikál, Orbán Sándor énekel — 23.00 Hírek német, olasz, angol, francia és esperantó nyelven. Körülbél 23.30 Jazz-zongora. — 24.00 Hírek.

Bezdánban

hirdetéseket és előfizetéseket a „Délvidék” részére URBÁN ELEMÉR fogad el rendes kiadóhivatali áron.

Már Nagypapja ha Pestre utazott

Kozmánál

vett KALAPOT
KÁROLY KÖRUT 3
80 éve a régi helyen

BUDAPEST II.

16.15 Ének zongorakísérettel — 18.30 Előadás Cagliostro-ról. — 19.00 Órgona. — 19.35 Angol nyelvoktatás — 20.00 Hírek. 20.10 Hanglemezek — 21.10 Előadás. Dr. Clementis Ervin: Köln és München.

PÉNTEK május 30.

BUDAPEST I.

7.00 Hírek. — 10.00 Hírek. — 10.20 Ruszin hallgatóinknak. — 10.45 Orvosi előadás — 12.10 Cigányzene Közben — 12.40 Hírek. — 13.30 Katonazene — 14.30 Hírek — 15.20 Ének zongorakísérettel — 15.40 Mit főzzünk? Háziasszonyok beszélgetnek. — 15.55 Balalajka-zenekar. — 16.10 Előadás — Utána: Ifjúsági közlemények. — 16.45 Hírek. — 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. — 17.15 A Rádió Szalonzene-kara — 18.00 Sportközlemények. — 18.10 Cigányzene. — 18.25 Irodalmi előadás versekkel. — 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.25 A Nemzeti Zenede évszázadi zenekari hangversenye a Székesfővárosi Zenekar közreműködésével. — Szünetben kb. 20.20 Külügyi negyedóra. — 21.40 Hírek — 22.20 Hanglemezek — 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. — 23.25 Cigányzene — 24.00 Hírek.

BUDAPEST II.

18.30 Cigányzene — 19.30 Gyorsírótanfolyam — 20.00 Hírek — 20.10 Táncklemez — 21.10 Felolvasás. Pest-budai gyarak. Irta: Dr. Kelényi Béla Ottó.

Ne álljon órák hosszat a hirdetőoszlop előtt,

a „Délvidék”-ben megtalál minden fontos hivatalos rendeletet!

SZOMBAT május 31.

BUDAPEST I.

7.00 Hírek. — 10.00 Hírek. — 10.20 Előadás — 10.45 Mit nézzünk meg? A jégkorcskabeli leleteket a Nemzeti Múzeumban. — 12.10 A Melles Béla-zenekar — Közben 12.40 Hírek — 13.30 Hanglemezek — 14.30 Hírek — 15.20 Szalonzene 16.45 Hírek — 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. — 17.15 Műszaki előadás. — 17.40 Hanglemezek — 18.00 Honvéd ejtőernyőseinkkel a földön és a levegőben. A közvetítést vezeti Budinszky. Hangfelvétel. — 18.30 Bácskai magyar népdalok. Előadja a budai Szent Cecilia-kórus — 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven — 19.20 Hanglemezek — 19.40 Gobbi Hilda előadójestje: Boszorkányos esték. — 20.00 Az ungvári Irodalmi és Művészeti Hetek műsorából. — 21.10 Előadás Julier Ferenc: Isaszegőtől Komáromig. — 21.20 Nagykovács Ilona énekel Babits Mihály munkáiból — 21.40 Hírek — 22.10 Cigányzene — 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. — 23.25 Táncklemez. — 24.00 Hírek.

BUDAPEST II.

17.15 Hanglemezek — 18.00 Előadás 18.30 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági félóra. — 19.00 A Rádió Szalonzene-kara. — 20.00 Hírek. — 20.10 Ujgőversenyeredmények — 20.20 Táncklemez. — 21.00 Versek — 21.20 Az ungvári Irodalmi és Művészeti Hetek műsorából.

A magyragadhat

Akik ragadtatás divatbemu magyaros modelljeit termében elgondolás künk. A k

— Valünk, hogy visszatér határán, neki a tér szöttesek, gált diszel „Régi orsdájába.

— Szszeretniva ország, am szegődtem nemzeti k laki tölem tettem a n olyan kor adásban k nemzetek tőnek min nem tette joga és k hazájában magyar k önálló és

ezt a nem nyek

Ebben a r adat nem Minden m reknem eg tésben a n letesen ol sége és sz

— Az Magyaror jánál nek dős Klára gyarositás lyos anya Léha, mul nem isme amit jelen

Operaházr vagyis elr den leszü

„stilus” d dott és cs stilussá k ket, vilg ket az ut itélni val én a népi viseleteib igyekezte

Ez az — De

sem, vagy amely a iparosok, egész ors nagyon sz mat, egye nyelem s lustasága.

Anny ami b galom így a hatná

Budagozom, m mén kivü ganda is. évvel, a „ egyidejűle találtam k pagál, ha

BUDAPEST DIVATVÁROS

A magyaroknak annyi ötletük és izlésük van, hogy magukhoz ragadhatnák a divatirányítást Európában — mondotta Tüdös Klára, lapunk részére adott nyilatkozatában

Budapest, május 24.

Akik mostanában Budapesten jártak, elragadtatással beszélnek a Corvin Áruház divatbemutatójáról, ahol Tüdös Klárának, a magyaros divat híres tervezőjének legújabb modelljeit látták. Meglátogattuk népes műtermében Tüdös Klárát és megkértük, hogy elgondolásairól, programjáról beszéljen nekünk. A következőket mondotta:

— Valahányszor az a csoda történik velünk, hogy egy-egy elszakadt ország részünk visszatér és beforr egy seb a csonka haza határán, mindig mohó örömmel könyöklök neki a térképnek s számolom, hogy milyen szöttesek, himzések, csipkék, cserepek, pingált diszek s faragások rakhatók vissza a „Régi ország” megdézsmált tulipántos ládjába.

— Számomra minden egyéb szépen és szeretnivalón túl még eleven muzeum is az ország, amelybe hivatlanul valami örfélének szegődtem. Ugy szedem számba néprajzi és nemzeti kincseinket, mintha valamikor valaki tőlem is számonkérné majd, hogy mit tettem a megmentésükért és azért dolgozom olyan konokul, mert abban a végső számításban hiszek. Hiszem, hogy egyének és nemzetek felelősséggel tartoznak a Teremtőnek mindazért, amit életükben tettek, vagy nem tettek. Hiszem, hogy a magyar népnek inga és kötelessége „magyarul” élni saját hazájában. Magyar hagyományok szerint magyar kulturát fejleszteni és most, amikor önálló és ura lehet tetteinek,

ezt a sajátosan magyar kulturát soha nem látott és más magyar teljesítményekhez méltó magasságba fejleszteni.

Ebben a nagy munkában a legnagyobb feladat nem az államé, hanem a társadalomé. Minden magyar embernek, öregnek és gyermeknek egyaránt megvan ebben a nagy építkezésben a maga feladata s hogy milyen becsületesen oldja meg, attól függ az épület szépsége és szilárdsága.

— Az a szerény szerep, amelyet az új Magyarország felépítésének nagy munkájánál nekem osztott a sors — folytatja Tüdös Klára — egy olyan iparágak a megmagyarosítása, amely nemcsak értelmi, de súlyos anyagi jelentőséggel bír, s ez a „divat”. Léha, muló dolgokat jelentő szó, annak, aki nem ismeri s nincs tisztában a hatalommal, amit jelent. Én, aki 17 évig foglalkoztam az Operaháznál a történelmi kosztümökkel, vagyis elmúlt divatokkal, tudom, hogy minden leszűrt, komoly, általunk megcsodált „stílus” divat volt valaha s a mi annyit szított és csufolt divatunk az idő műhelyében stílusa kalapalódik. Izlésünket, erkölcsünket, világlátásunkat és nemzeti érzésünket az utókor ebből a divatból fogja megítélni valamikor és ez az egyik oka, amiért én a népi diszitó elemekből s a múlt nemzeti viseleteiből a „Ma” magyar öltözködését igyekeztem megteremteni.

Ez az egyik!

— De nem kevésbé fontos a másik sem, vagyis a gazdasági. Az a pénzforrás, amely a magyar divatipar fejlődésével, az iparosok, művészek, kereskedők és ezzel az egész ország számára felbuggyan. Én, aki nagyon szeretem és sokra becsülöm a fajtámat, egyet rovok fel neki erősen s ez: a kénevelem szeretete. Magyarul megmondva, lustasága.

Annai tehetséggel, ötlettel, izléssel, mint ami bennünk magyarokban van, kis szorgalommal, kitartással sok mindenben s így a divatban is vezető szerepre juthatnánk Európának ebben a sarkában.

Budapest divatváros! Ez az, amiért dolgozom, mert ez a divatipar súlyos jövedelmén kívül (lásd Párizs) nagy kulturpropaganda is. Az a divat, amelyet én ezelőtt tíz évvel, a „Gyöngyösbokrétá” megindulásával egyidejűleg, sőt mondhatnám inspirálására találtam ki, nemcsak nemzeti viseletet propagál, hanem feldolgozza az ország minden

olyan háziipari anyagát, ami a ruházatkodásban használható, ami komoly lendületet adott a magyar háziiparnak s vele munkát és kenyeret sok szegény falusi asszonynak.

— Ha Isten éltet, a háborúnak egyszer körülötnük vége lesz és megnyílnak a határok, akkorra én exportra és idegenforgalomra készen akarom látni Budapest Divatvárost!

— Én Budapest legnagyobb áruházában, a Corvinban úgy építem ki és gyúrom át a női konfekciót, hogy a „pesti Corvin-ruha” ugyanolyan külön stílust jelentő márka legyen, mint a közismert bácsi Zwieback-ruhák voltak, vagy a nagy francia és amerikai áruházak ruhái.

Azt akarom, hogy modern sportruháin-

Köszöntjük visszatért délvidéki testvéreinket! Autó, traktor és stabilmotorok javítása. Hengerköszörülések, dugattyúk, dugattyuvűrök stb. Főtengelyköszörülések, csapágyvázások stb.

SOLYMOSSY ÉS TÁRSA
Budapest, VIII. Tavaszmező u. 6.

kon, estélyi- és imprimé toilettjeinken, kis karton „viganóinkon” legyen egy olyan magyar bélyeg, mely félreismerhetetlen. Mert a magyar forma, szín és izlés nemcsak népiséget, hanem magasabbrendű európaiságot is jelent.

— A mai élet nem ér rá egyéni babrálgatásokra, még a divatban sem. A jó szabást, jó anyagot csak akkor kaphatja jutányosan a vevő, ha a bevált fazont sorozatban lehet előállítani. Én azért tértem át szalonmunkáról az áruházra, mert azt tapasztaltam, hogy Magyarországon annak az aszszonyrétegnek, melynek számára én dolgozni kívánok, nagyon kevés a pénze.

SPORT

Egész Bezdán ünnepe volt a mohácsi labdarugó csapat vendégszereplése

Bezdán, május 24.

A felszabadulás élénkséget vitt a labdarugó sportba is. Bezdánban csütörtökön már magyar csapat játszott. Huszonkét év után először szerepelt magyarországi csapat a bezdáni zöld gyepen, s ezt a napot az egész község megünnepelte.

A BSE jóképességű csapata a Mohácsi T.É. labdarugó együttesét látta vendégül. A vendégcsapatot ünnepélyesen fogadták. A fogadáson résztvett Bakonyi ezredes is, a járás katonai parancsnoka.

Fél négy órakor érkeztek meg a mohácsi vendégek. Ekkor már Bezdán uccáin ezres tömegek várakoztak. Nagy Sándor vendéglő előtti téren volt az ünnepélyes fogadtatás. A zenekar a »Hiszekegy»-et játszotta, majd Bakonyi Lajos ezredes üdvözölte vitéz Szőnyi Alajost Mohács város polgármesterét, majd a zenekar a himnuszt játszotta el. Utána zenészó mellett vonultak le a pályára a csapatok, valamint a hatalmas közönség élükön Bódy Gyula községi főjegyzővel és a községi vezetőség teljesszámú tagjaival. A pályán Vukovics István a BSE elnöke üdvözölte a mohácsi csapatot és egy gyönyörű nemzeti színű szalaggal átkötött csokrot nyújtott át. Az üdvözlésre ismét vitéz Szőnyi Alajos polgármester válaszolt és átnyújtotta MTE ajándékát egy gyönyörű kivitelű piros-fehér színű zászlót, melynek két hatalmas szalagján a következő felírás ékeskedett:

A visszatért Bezdánnak Mohács városa
Utána kezdetét vette a mérkőzés. A két csapat a következő felállásban vette fel a küzdelmet: MTE: Hegedűs, Temcsi, Kutasi, Schreider, Berta, Szekeres, Schvajcer, Karácsonyi, Szlavik, Szabó, Tóth. BSE: Hermann, Kiss, Vukovics II., Fejes, Matheisz, Birner, Nagy, Reiner I., Horváth III. Ruff III. Ruff III. Biró: Vukovics István. A mérkőzést a BSE csapata nyerte meg 7:3 arányban. Félidő 3:2. A BSE a győzelmét teljesen megérdemelte. Az első félidőben, sőt a második félidő első negyed órájában a BSE csapata nagyon rosszul játszott. Az igazi BSE csak a második félidő közepén jött formába és ezekben a percekben igen szép játékokat mutatott és így végül is teljesen megérdemelten győzte le mohácsi ellenfelét. A gólok a következő sorrendben estek: I. félidő: 8 percen Tóth 0:1, 15 perc

ben Nagy 1:1, 21 percen Svajcer 1:2, 38 percen Reiner 2:2 és a 44 percen Horváth III. 3:2. A második félidőben 4 percen Szekeres 3:3, 24 percen Ruff II. 4:3 25 percen Nagy 5:3, 38 percen Nagy 6:3 és a 43 percen Horváth III. 7:3. Kerner arány 4:3 a mohácsi csapat javára. A vendégcsapatból a közvetlen védelem, centerhalf valamint a csatársor tünt ki. Az utóbbiak főként gyorsaságukkal. A bezdáni csapat legjobb emberei Nagy és Birher voltak. A többiek mélyen formájukon alul szerepeltek. Vukovics bíró nagyon jól vezette a mérkőzést.

A mérkőzés után a csapatok ismét zenezóval vonultak a Nagy Sándor féle vendéglőbe, ahol este nyolc órai kezdettel százterítéses bankettet rendezett a BSE a vendégek tiszteletére. A banketten Bezdán társadalma teljes számban megjelent. Az estéli beköszöntő beszédet Bakonyi Lajos ezredes mondotta. Megemlékezett arról aki Buda várában lakik és akinek köszönhető, hogy most a mohácsi futballisták utlevél nélkül voltak Bezdánban. A zenekar a himnuszt játszotta amit a hatalmas közönség könnyezve hallgatott végig. Utána vitéz Szőnyi Alajos polgármester köszöntö meg a kedves szavakat, majd dr. Bartók Lajos az MTE elnöke üdvözölte a bezdáni sport egyesületet és azt a kedves és felejtethetetlen fogadtatást melyben részesültek. »Soha sem fogjuk ezt a napot elfelejteni» — mondotta beszédében »ilyen fogadtatást még soha sem láttunk. Ilyen fogadtatást csak egy szenvedéstől magyarságában megacélosodott magyar község rendezhetett».

A Bezdáni Sport Egyesület nevében Szlavik Sándor gyógyszerész a BSE örökös diszelnöke válaszolt. A mohácsi csapattal Bezdánba érkezett még Faragó Gábor az MTE ügyvezető elnöke is. A bankett után táncmultság volt.

SZERB és HORVÁT
IRÁSU IRÓGÉPJÉT
MAGYARA átalakítjuk
KELLER IRÓGÉPVÁLLALAT SZEGED
KELEMEN UTCA 8. (ROYAL SZÁLLÓ
MELLETT) TELEFON: 13-63

Minden este 9 órától **SANGHAY BAR** éjjel 2 óráig

**A HIRES BUDAPESTI SZÓRAKOZÓHELY
SZENZÁCIÓS MŰSOR! TÁNC!**

10 RAGYOGÓ SANGHAY-GIRL

irektrice: LA BELLA NOVOTHA

Budapest, Morthy Miklóss-út 60.

Gazdálkodás

A földigiliszták haszna

A földigiliszták hasznos avagy káros volta tekintetében még mindig nagyon eltérőek a vélemények. Cserepes növények földjében, vagy más ehhez hasonló helyen jelenlétük sokszor hátrányt jelent. A szabadföldben való előfordulásuk hasznával kapcsolatban azonban mégis csak Darwinnak van igaza, bár a talaj tápláló erejének a földigilisztákkal kapcsolatos megtartása és gyarapítása tekintetében előálló előnyt még ő sem ismerte fel teljes egészében. A földigilisztáknak általa megemeltett hasznos voltát különösen az ezzel kapcsolatban megemelt számszerű adatainak magassága miatt vonták kétségbe, még egyszerűbben, vagy elhallgatták azt.

Az újabb kutatások eredményei azonban nemcsak Darwin megállapításait igazolják, hanem még azt is kimutatják, hogy a földigilisztának a növénytermesztés tekintetében még sokkal fontosabb szerepe van, mint azt a nagy Tudós annakidején megállapította.

A földigiliszta főtáplálékát az általa nagymennyiségben elfogyasztott földben lévő szerves anyagok képezik. A talaj felszínére kidudorodó, különös formájú ürüléke növényi táplálóanyagokban nagyon gazdag földből áll. Ez az ürülék a giliszta által akkora talajon élő növények részére kitűnő trágyát jelent. Az ürülék olyan nagy tömeget képez, hogy már Darwin szerint is a giliszták bélcsatornáján átment földmennyiség hektáronként és évente mintegy 2500 kg-ot tesz ki. Újabb kutatások szerint, ha a talaj köbméterében 100 drb földigiliszta van, akkor ezeknek a talaj felszínére kitöltött földszertől ürülékének a mennyisége évente és hektáronként 5500 kg-ra rug. Ez a szám magasan látszik ugyan, de az aki a földigilisztáknak megfelelő talajt 25 cm mélyen figyelemmel felásta s elaprózta, az előtáplálható giliszták nagy mennyisége miatt az előbb elmitett magas számot is már elfogadhatónak tartja. Ha a talajfelszínre kitöltött ürülék hektáronként már 5500 kg-ot ad, ugy akkor annak a földben maradó mennyisége még sokkal többet kell, hogy kitegyen. Ezért bátran elfogadható az a nézet, hogy nem sok év mulik el addig, míg a növényzet által igénybe vett epesz felsőbb talajréteg a földigiliszta bélcsatornáján átmegegy.

A földigiliszták ugyan itt-ott a növények vékony gyökereit is elfogyasztják, de az általuk így okozott kár az előbb említett nagy talajjavító hasznukra való tekintettel figyelembe nem vehető. A gilisztáknak a földben való jelenléte különben nem csak ebben a tekintetben jelent előnyt, hanem azért is, hogy az általuk lakott, különben nehezen szellőző kötöttebb talaj a sok, keresztül-kasul húzódnó csatornákatokon át alaposan átszellőződik, s így a kívánatos mennyiségű levegőhöz is hozzájut. Mindezek figyelembevételével tagadhatatlan, hogy a sokak által legalább is felesleges lénynak tartott földigiliszták a növénytermesztés tekintetében fontos életműködést folytatva az emberiségnek is jó nagy hasznot jelentenek.

Gül-Baba Pensió

Mecsek utca 14

**Közvetlenül
a Margit hid
budai hídfőnél**

Telefon 16-64-36

**Buda legszebb részén
Polgári árak**

Teréz pensió

Budapest-központjában, Nyugati p. u. mellett, elegáns berendezett utcai szobák, mérsékelt áron, hideg-meleg fűtővíz, elsőrendű ellátással.

Budapest, Teréz krt. 26. Tel. 12-13-81.

Ki ne érezte volna annak szükségét, hogy szép legyen?

A szépség mindent megér, a jó megjelenés a legjobb ajánlólevél. Mindenkinek kötelessége ápolni magát, mert jóléte, egzisztenciája függ ettől. Néha pillanatnyi szépségért vagyont adnának. Ezért a pillanatnyi szépségért kell magunkat állandóan ápolnunk. Viszont ez a pillanatnyi szépség telenti számunkra az örök szépséget. Ha azt kívánjuk elérni, hogy késő öregseinkre is fiatalnak nézzünk ki, a legnagyobb türelemmel kell állandóan ápolnunk magunkat. Ezért mindenkinek érdeke, hogy igénybe vegye a kozmetikát és pedig minél fiatalabb korban. Kozmetikai szereket, csakis hozzáértőktől szerezzünk be, aki érti milyen zsánerű arcbőrrel van szó és ennek megfelelően adja ki a szükséges szépítő szereket. Vannak speciális szerekek, melyek használatával rendkívüli eredmények érhetők el.

Minden szépséghiba, mely belső változások következménye, teljesen kiküszöbölhető. Betegség okozta szépséghiba nem tartozik a kozmetika keretébe. A kívánt eredmény természetesen az esetben érhető el, ha türelmesen kezeljük arcbőrünket és legpontosabban betartjuk a kozmetikus utasításait.

„LEA” Kozmetika két évtizede fennáll, ajánlja rendkívüli szépítő szereit:

Szeplők és foltok tökéletesen kiküszöbölhetők pár napon belül hámlasztással. „L” hámlasztó víz P. 14.50, kisebb 9.50. Pattanások és miteszszerek ellen a mi I.-es és II.-es számú vizünk rendkívüli eredményt biztosít. I.-es P. 9.50, kisebb 7.50.

Ráncokat megelőző 100%-ig és korrigál Hormon krémünk. P. 7.—, kisebb 5.—. Aviv krémünk P. 8.—, kisebb 5.50.

Kitty regenerátorunk egyszeri bekenés által visszaadja az ősz haj természetes színét. P. 9.—.

Korpásodás ellen Eretilünk csodás hatása. P. 6.50.

Minden szerhez mellékelünk pontos utasítást. Kériük mindannyiukat, hogy az utasítást pontosan betartsák és ez esetben az eredményért 100%-os garanciát vállalunk.

A szereket utánvétellel küldjük. Posta-díjat nem számítunk.

„LEA” Kozmetika alapítva 1926-ban. Világkiállításon a szerek arany érdemmel lettek kitüntetve.

Kétszobás lakás kiadó. Érdeklődni Zombor, Petőfi ucca 6 szám alatt. a-41-f

ZONGORÁT megvételre keresek. Csak kezesbírósági jöhet számtársa. Raab Odón, Zombor. a-27-f

Fiatal bádósgeszedet keresek azonnali belépésre, aki a vízvezetékhez is ért. Katolikus előnyben. ifi. Kohut Péter bádógos és vízvezeték-szerelő. Zombor. a-31

Telefonszámunk 2-07.

Apróhirdetések

Megvételre keresek egy MÁV 8-as cséplő szekrényt. Cim: Kárársz Lajos, Baimok. a-21-f

Inasi négy középiskolával felvesz Müller vaskereskedése. Zombor. a-M

Zomborban, jóforgalmu cukrászda, elegáns helyiségekkel, szép nyári terrasszal betegség miatt azonnal eladó. Cim a kiadóban. a-23

UGYES szervezőket felvesz a „Délvidék” kiadóhivatala. Jelentkezni személyesen. a-f

Eladó Első Magyar Gazdasági 54 collos cséplő, traktorral, vagy anélkül. Esetleg elcserélném 4-5-ös cséplővel, vagy vennék 4-5-ös cséplőt. Cim: Sóta János, Bácskertes. a-28-f

Kölcsönt

kaphatnak iparosok, kereskedők, földművesek és mások, előnyös feltételek mellett. Közlebbit választéval ellenében Nagy Simon bankirodája, Zombor, Zrinvi ucca 15. a-9-f

Keresztény középkorú, intelligens nő, házvezetőnői állást keres idősebb egyéneknél. Cime: Pepp Éva, Zombor, Orgona ucca 25. a-17-f

Kiadó üzlethelyiség, 2 szobás lakás. Bővebbet: Jancsurits vendéglősnél, Zombor, Csonoplvi ut 15. a-20-f

Teljes korcsmaberen dezés a város központjában, pince felszerelés, hordók, 8 pálinkafőző dézsa, pálinkafőző kazán (220 literes), szőlő daráló, szőlő prés és szűrő szerkezet és más tárgyak sürgősen eladók. Csirics vendéglős, Bercsényi ut 19. a-34

VÁMMALOM, félvagonos, egvedűli nagyköztségben eladó. Csak személyesen tárgyalok. Füves Károly, Zombor, Apolló ucca 10. a-25-f

Fűszerüzlet berendezés eladó. Érdeklődni Kohut Péter bazárában, Zombor (lánc mellett). a-26-f

Boltiszolgát, ki a mechanikus vagy lakatoz szakmában jártas, azonnali belépésre felveszek. Müller vaskereskedés, Zombor.

Onállóan dolgozó, ügyes vaskereskedősegédet felveszek. Ajánlatot feltételek megjelölésével és bizonyítványokkal Müller vaskereskedő címére kérem.

DÉLVIDÉK

politikai napilap

Kiadó és laptulajdonos:

Illés Sándor főszerkesztő

Felolós szerkesztő Muhi János

Szerkesztőség és kiadóhivatal Zombor, Csihás Benő ucca 3.

Nyomatott Bosnyák József körforgógépén

Kovácsszén Pécs-Szabolcsi

vagontételben is kapható

**Oxygen
Disszurgáz és
Karbíd**

szükségletét beszerezheti
MULLER vaskereskedőnél
ZOMBORBAN - Telefon 65